NĂM THỨ NĂM SỐ 1288

BẤT ĐỔNG SỰ Ý HIỆU

Đước nhời mạm

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN VÀ TÒA SOẠN
72 Rue Lagrandière — Dây thép nói số 6.96

Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-SÂM

CHỦA NHỰT 9 THỨ HAI 10 SEPTEMBRE 1934

LEGAL DEPOSIT No 1598

1000 THỨC NỈ ĐEN MAY ÁO DÀI ĐÀN BÀ, TẠI HIỆU PHAN-BÁ số 171, đường d'Espagne SAIGON LÀ HIỆU MAY ÂU PHỤC RẤT KHÉO VÀ CÓ DANH TIẾNG.

CHỚ ĐỂ CON TRẺ BẠ SÁCH NÀO CŨNG ĐỌC

Ta nên chăm nom, chỉ dẫn, và lo soạn ra những sách riêng cho nhi-đồng đọc mới được

Ai cũng biết việc đọc sách là một việc rất cần thiết cho người ta như là cơm ăn nước uống vậy.

Ở những xứ văn - minh phú-cường, người ta chuộng việc đọc sách dữ lắm, bởi vậy cho nên từ thành-thị cho đến thôn - quê đâu đâu cũng có thơ-viện lập ra để cho dân-chúng có thể đọc - sách được. Itất đổi là người ta hãy ra cách chở sách trên xe hơi, đi rão khắp các nơi làng xóm, gọi là « thơ viện di dao » (*bibliothèque ambulant*), để cho người ở xa xuôi ngõ hẹp hang cùng nào cũng có thể đọc sách.

Ở Đức-quốc, họ còn bày ra phần thưởng đọc sách để khuyến-khích những người chuyên-cần việc đọc sách và biết cách đọc sách thế nào là hữu-ích.

Người sanh ra ở đời không phải chỉ lo cho thân - thể được trăng kiện mà đủ ; còn phải lo bồi-bổ cho tinh-thần trí-óc nữa thì mới gọi là người đặng. Việc đọc sách chính là một món ăn để bồi bổ tinh-thần trí-thức của mỗi người nếu không có thể nào nhịn ăn, thì cũng không có thể nào quên đọc cho đặng. Nuôi cho xác no mà bỏ óc đói sao nên !

Phương-ngôn Tây có nói Cuốn » sách là người bạn rất quí », thật là câu nói thiết thực không biết bao nhiêu.

Người ta nhờ đọc sách mà an-ủi được tâm-hồn trong khi buồn rầu bấn loạn, người ta nhờ đọc sách mà trí-thức được mở mang, tánh tình được hóa nên tốt đẹp, người ta nhờ đọc sách mà biết trọng cái đại nghĩa, biết yêu dân mến nước. Ôi, những sự ích lợi của việc đọc sách không sao mà kể cho xiết được.

Tuy việc đọc-sách cần dùng là thế, nhiều sự ích lợi lớn lao là thế, nhưng nó cũng như một con dao hai lưỡi, hễ biết dùng thì có lợi, mà không biết dùng thì bị hại to.

Đây tôi muốn nói về việc đọc sách của các bạn trẻ.

Chúng ta phải biết rằng cái phần-tử của một quốc-gia mà bây giờ chúng ta gọi là bạn trẻ đó, sau nầy sẽ trở nên những người có chức-vụ quan hệ với quốc - gia chủng-tộc nhiều lắm. Dân lành, chân tốt, bạn quý, vợ hiền, cho tới các bực anh-hùng chí-sĩ, bác-học vĩ-nhơn, đều phải qua cầu con trẻ mà đi lên hết thảy.

Cũng bởi biết rõ như thế, cho nên ở nhiều nước Âu Mỹ người ta phải đặt ra cái chế độ giáo-dục cưỡng-bách (*instruction obligatoire*), buộc những đứa trẻ thơ niên thiếu phải đến trường học tập, dầu con nhà nghèo cũng phải đồng nhứt luật là phải học như nhau.

Bọn trẻ thơ tuổi nhỏ ấy, thật có như lời của cụ Victor Hugo đã nói, cái óc của chúng y như cục sáp, hễ để cho cái vầu nhọn nào in vào thì sau nó thành hình đó. Quan hệ ở lúc chúng còn trẻ thơ, mình muốn uốn nắn khéo thì sẽ nên khôn, vụng thì sẽ nên hư, bởi vậy cho nên ngay khi bọn ấy còn đầu xanh tuổi trẻ, mình phải biết cách giáo-dục cho khéo mới được.

Ngoài việc giáo-dục ra, chúng ta còn phải quan-tâm đến việc đọc sách của bọn nó nữa. Vì dứa trẻ nào cũng có tánh tò mò ba thầy sách nào cũng quơ lấy mà đọc. Nếu để cho bọn nó thong thả muốn đọc sách gì cũng được thì lắt cả hại cho tinh thần trí thức và tánh - tình của chúng không phải là ít. Bể chúng đọc sách nhăm mà hóa theo hay là bắt chước những nhơn-vật và hành-vi trong sách đó thì nguy-hiểm biết bao !

Tôi xem như phần nhiều những người ở lâm bậc phụ huynh ở xứ ta không quan tâm chú ý đến việc đọc sách của con trẻ chút nào. Hạng phụ huynh kém bề học-thức đã đành ; đến hạng có học-thức cũng vậy mới kỳ ; mặc kệ con cháu muốn đọc gì đó thì đọc : bất cứ là tuồng cải-lương nhăm nhí hay là thứ truyện như loài *Gamin de Paris*. Trời ơi ! Cách dung túng con cháu « nuôi cơm trí thức » như thế nguy lắm : hại cho chúng nó, tức là hại cho cả dân tộc mình mai sau. Tôi xin các bậc phụ - huynh phải lưu ý đến việc đọc sách của trẻ con, chỉ dẫn cho nó, chớ ngó lơ để mặc không được đâu.

Thiệt có nhiều bậc phụ huynh có con trẻ đi học, mới biết đọc chữ quốc-ngữ, thì để tùy - thích chúng nó muốn đọc sách gì thì đọc, chớ không hề biết thăm dò lựa chọn những sách nào thích hợp cho chúng nó đọc bao giờ.

Bả vậy, mà ở nước ta hiện thời, cái sổ sách nhẩm-nhí và có hại lại đầy dẫy tràn trề mới lẫ nguy cho chớ.

Tôi thấy phần nhiều bọn trẻ ở Nam-kỳ ta đây thường hâm đọc tiểu-thuyết nhăm và bài ca cải-lương nhiều hơn là chịu đọc thứ sách nghiêm trang hữu ích. Hèn chi lám cậu hễ mũi chưa sạch, chưa đến tuổi trưởng-thành, mà đã biết thạo những việc phong-tình dâng rồi. Ấy chính do

H. T.

(Coi qua trương 8)

Một cái làng trên mặt nước ở Saigon

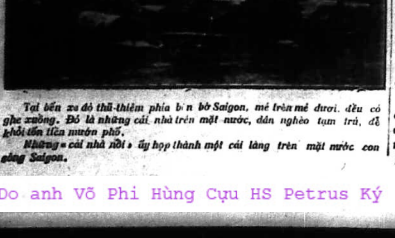

Tại bến xe đò thủ-thiêm phía bên bờ Saigon, mé trên mé dưới, đều có ghe xuống. Đó là những cái nhà trên mặt nước, dân nghèo tạm trú, để khỏi tốn tiền mướn phố.

Những « cái nhà nổi » ấy họp thành một cái làng trên mặt nước con sông Saigon.

CÁI TÊN TỜ BÁO

Phàm cái tên hiệu một tờ báo, trừ ra bảo hằng ngày thì người ta chỉ đặt tên bằng những chữ thông thường mà thôi, còn những tuần - báo hay là nguyệt-san thì lối thấy ở xứ nào cũng vậy, người ta hay cầu kỳ đặt những cái tên kỳ khôi, lạ lùng, ngộ nghỉnh.

Sự đặt tên kỳ khôi ngộ nghỉnh đó vốn có ý nghĩa : vừa để lộ ra cái tánh chất của tờ báo, vừa để cho dễ khêu lòng hảo kỳ của độc-giả. Ai cũng thế, ngó thấy tờ báo có tên la làng, cũng muốn mua đọc thử cho biết, hay thì đọc hoài, dở thì một lần rồi chấp tay mà xả.

Cứ coi đại khái trong báo giới nước Pháp thì biết.

Vì dụ hạng báo cùng kích ta thấy họ đặt tên những là : « Le Combat, La Griffe, D'Artagnan » v.v...

Hạng báo khôi - hài, châm chích chánh sự, thì có như là: Canard enchaîné, Hotel Ré ! L'Assiette au Beurre. Hoặc chỉ khôi hài trơn thì có những báo như là : Bouillabaisse, Le Rire, Sourire v.v...

Còn hạng báo ra mỗi tuần gồm nhật những tin tức truyền - văn, thì như « Le Cri de Paris », « Aux Ecoutes » v..

Kể qua một vài chứng cớ thế ấy, hầu tỏ ra rằng tờ báo muốn kiếm tên kỳ khôi ngộ nghỉnh gì mà đặt tự ý ; song phải có nghĩa, cái nghĩa cốt yếu nhứt là bày ra cái tánh-chất của tờ báo, cũng là công việc nó định làm ; có vậy mới đặng. Muốn cho cái tên kỳ ngộ nghỉnh mà thật nhiều đặt đa không được đâu. Trái lại, đã phải có nghĩa rồi, mà lại phải cho hợp thời hợp cảnh thì mới hay.

Báo giới xứ ta còn hẹp hòi quá đi, và những báo đã sanh xuất, hầu hết người ta chỉ đặt tên nghiêm trọng thông thường mà thôi. Bài quá mới thấy có một đôi tờ nệ hạng báo trào phúng khôi hài ở Hanoi như Chim-teclair và Loa, kể cũng là cái tên kỳ khôi ngộ nghỉnh.

Chắc có độc giả nhắc nhở tôi :

— Chớ hồi đó có tờ báo đặt tên là « Kỳ lân » không phải kỳ khôi ngộ nghỉnh sao ?

À ! chưa nữa tôi quên.

Phải mấy năm trước ở Saigon ta có tờ báo đặt tên là « Kỳ-lân ». Nhưng nhớ lại tánh chất và công việc của tờ báo nầy, chẳng thấy có ngụ ý gì ở cái tên, thế mà người chủ nó đã mạng danh cho nó như vậy, không biết có nghĩa lý gì và có sự kỳ khôi ngộ nghỉnh ở nơi chỗ nào, thật tôi phải chấp tay lạy trời đặt thánh thần mà xin thú : thiệt rằng : Không hiểu !

Cũng như tôi không hiểu vì có nào ? có nghĩa chi ? lại lấm sao ? ai mà mượn ? và cần dùng gì ? mà ở Nam-kỳ ta đây có người ra tờ tuần báo chữ tây đặt tên là « Monarchie » (báo quân chủ)? Nếu bảo đặt cái tên kỳ khôi ngộ nghỉnh để cho độc giả để ý, thì tôi dám chắc tờ báo ấy không có cái kết quả ấy được đâu ; hướng chi đặt tên vậy có kỳ khôi ngộ nghỉnh ở đâu nào !

Vài bữa nay thấy lin các báo mới rằng ở Saigon sẽ có một tờ tuần báo Pháp văn mới, cũng do người Annam chủ trương, đặt tên là « La Bombe ».

Ủ, thà cái tên vậy mà còn có chỗ ngộ nghỉnh kỳ khôi.

Chán cha ! Mới nghe cái tên muốn điếc con rầy. Vì ai cũng đu biết chữ « bombe » nghĩa là trái phá, lực bạn, quả bom ; vậy thì tánh-chất tờ báo sẽ là tờ báo công kích « đâng đâng » điếc tai chát óc lắm. Nhưng mà hãy khoan, để cái sổ đầu tuyên bố coi ra sao ; chớ tờ báo mang cái tên nầy có lẽ rồi chỉ nói chuyện ăn hơi, hút xưởng, đào điếm, rượu trà mà thôi cũng không biết chừng. Vì ai lại không biết tiếng Pháp faire la bombe có nghĩa là « faire la noce » vậy.

Ước giữ người chủ nhơn khôn ngoan cốt đặt cái tên ngộ nghỉnh đó, để hồi liệu cơm gắp mắm, theo gió phất cờ, không làm việc nầy thì làm việc kia chăng ?

NAM CHÚC

Lửa-tòng có bão

Tế ra bữa 5 Septembre, ở cù-lao Lửa-tòng thuộc xứ Phi - luật-Tân có gió bão lớn. Hèn chi bữa đó ở Saigon ta có mưa ri rả luôn và cả ngày có gió mạnh, ấy chắc là bão ở Lửa-tòng rớt qua xứ ta chăng ?

Theo tin Manille hôm qua, thì có mấy ngàn người bị nạn bão dữ đội ở phía bắc cù lao Lửa-tòng nhà cửa của họ đều trôi mất, hiện hồi không có chỗ ở.

TIN KINH-ĐÔ

Kinh-thành Huế sẽ sửa sang thành một đề-đô tân- hới

Huế. — Nam triều đã dự-định sửa sang lại kinh-thành Huế cho thành một đề-đô tân-thời, nên nay đã có chỉ-dụ cho lập một hội-đồng « chỉnh-đốn và trang sức kinh-thành Huế » để thực-hành chương trình đã định.

Theo chương-trình ấy thì nay dân ở kinh - thành Huế ai muốn làm nhà cửa hoặc tu bổ nhà cửa đều phải xin phép tại bộ Công-tác. Quan Thượng-thơ bộ Công-tác sẽ thương-đồng với quan Thượng-thơ bộ Tài - chánh rồi cấp giấy cho phép thì mới được làm.

Đơn xin và giấy cho phép đó do quan Thượng Công thương-đồng với quan Khâm - sứ rồi lập thành nghị định, định rõ về thể lệ đầu đơn xin phép và cách thức cho giấy phép.

Được phép làm nhà rồi, phải nộp cho ngân quỹ Nam - triều một thứ thuế.

Nhà gỗ lợp ngói	2$00
Nhà gạch không có lầu	5$00
Nhà gạch có lầu	10$00
Nếu tu bổ nhà cửa thì nộp thuế.	
Nhà ngói	1$00
Nhà tranh được miễn thuế.	

Hiện nay bộ Công-tác phải vẽ thành một bản-đồ-định cách kiến trúc về việc sửa sang mới nầy. Lại phải kiếm một nơi cách xa kinh thành cho dân ở nhà tranh đó ở để ở đây mà ở, được phụ cấp một số tiền di-cư. Hạn trong một thời-kỳ 18 tháng nữa, thời bao nhiêu nhà tranh hiện ở lan vô ở các sở công trong thành phải dời đến khu riêng ấy hết.

ĐỨC-CHÚA BÀ HIỆN HÌNH

HAI ĐỨA NHỎ TRÔNG THẤY, NHỜ VẬY MÀ KIẾM ĐƯỢC BỘN TIỀN

Thuở nay mỗi khi thiên - hạ gặp nhâm thời-kỳ biến động bất an, thì đều có Đức-chúa Bà hiển linh ở chỗ nầy chỗ kia luôn.

Như cách đây không lâu, sau khi làm phép dâng Lisieux (Pháp) thì Đức-chúa Bà đã hiện hình ở đó, rồi sau người ta lại thấy Bà hiện hình ở Beauraing nước Bỉ. Mới đây bà lại hiện gần ở Avranches thuộc về quận Manche nước Pháp.

Chỗ Đức - chúa Bà hiện hình đây kêu là Herbon-Crollon một xóm trồng nhiều cây trái, nhứt là trái « bôm » người ta dùng để làm rượu.

Xóm ấy đông lắm ở rải-rát. Chỗ nầy là rẫy của bà Villedieu, chỗ kia là rẫy của bà Leveille. Chính nơi khoảnh đất ở rẫy nầy là chỗ Bà hiện hình và cũng chính là nơi đây có một cái nhà thờ rất cũ đã bại nam nay ông cha ở đó chết và cái nhà thờ ấy cũng từ đó bỏ hoang.

Cái xóm nầy là xóm có lịch-sử. Trước đây thì Guechin có hai trăm nam, xóm ấy bị người Hồng mao xâm chiếm, kị-sĩ (*chevalier*) Rollon ở đây cầu lấy món khí-giới là cái chì yên nước và lòng tin tưởng trời đất mà đuổi được bọn binh Hồng-mao đi. Thắng trận ấy rồi, Rollon mới dựng lên một cái nhà thờ đặt tên là Crollon để thờ Đức chúa Bà.

Hình Đức chúa Bà ở dưới lầu chuông, nhưng gì thời gian lâu đời, cái nhà thờ ấy hư nát lần lần đi, làm thế nào sau có một viên cố đạo bảo không nỡ để cho gió tập mưa sa hình Bà, nên ông mới đem dời đi chỗ khác cũng trong nhà thờ ấy để thờ.

Bắt đầu từ khi dời đi mới có chuyện huyền bí phát ra. Một hôm nọ trời âm-ỷ rồi sét nổ ngay lầu chuông làm hư hết chỗ ấy. Người ta không có để ý tới việc sét đánh nầy làm gì. Thợ bổ mới đến sửa lại lầu chuông, người ta lại còn để trên chót vót lầu ấy một cái thánh giá nữa.

Khi sửa xong xuôi thì lại có nữa rồi sét lại rớt ngay chỗ cũ. Một lần thứ nhì, lầu ấy lại đổ.

Có người muốn cho chuyện nầy có vẻ huyền-bí đặc-sắc để dễ cho ai nấy biết cái oai linh của Bà, nên họ bịa chuyện rằng lúc sửa lần thứ nhì đó người ta có để trên chót lầu chuông một cây thập-tự rất to, vậy mà tới chưng sét rớt ngay đó cây thập-tự lại kêu cũng vô công hiệu !

Ở Crollon không phải chỉ có chuyện nầy mà thôi, còn chuyện con quỉ giống như con đế nữa kêu là « *Chèvre Martine* ». Chính với con đế quỉ nầy mà kị-sĩ Rollon chống cự rất kịch liệt đặng để quyền cai trị xóm ấy cho Đức-chúa Bà.

« Chèvre-Martin » theo người ở Avranches thì là một con quỉ chưn có móng đi tới đâu thì bay mùi hôi hám của loài đế, đêm thì hay leo hành gần đường đi để gặp ai thì hại người ấy.

Người ở làng đó cho là chuyện có vậy chớ không phải là chuyện ngoa. Họ nói có lần họ gặp nó gầu nhau ước sức dơ tay thì dung con đế quỉ đó liền, nhưng họ không dám rờ tới mình nó, sợ e phòng tay.

Chỗ đó không biết sao mà những việc hiện hình nầy kia thường có quá.

Cách nầy năm nay ở Crollon có một gia đình ở tu ở phương xa có mấy năm trời không gởi tin tức gì về cho nhà biết hết. Ngày nọ nhiều người nhà quê trông thấy có gái ấy trở về làng mình mặc áo trắng đi thẳng về nhà cha mẹ. Thấy vậy họ trường là thiệt mới chạy theo sau lưng có ấy vừa kêu vừa chúc mừng, nhưng thình lình người con gái ấy biến mất.

Sau đó mấy ngày thì gia quyến có gái kia tiếp được tin cho hay rằng cô ấy đã chết nhằm ngày và giờ mấy người ở nhà quê thấy hình cô ấy về làng đó.

Nếu ai bảo cho họ những chuyện ấy là hoang đường thì họ cãi lại liền.

K.T.

(Coi qua trương 8)

Hoa Nhựt đề huề

Đông-Kinh. — Sở điện tín *Rengo* cho hay tin chánh thức rằng quan ba Liou-Tien-Pou, thuộc viên hải quân Tàu thứ nhứt được bổ sang Nhựt-bổn từ hồi 6 cuộc xung-đột ở xứ Mãn-châu đã từ giã Thượng-hải để sang giữ chức thuộc viên hải-quân Tàu ở Nhựt rồi.

∴

Bắckinh. — Chiếc máy bay của tờ báo Nhựt *Asahi Shimbun* ở Đông-kinh đã bay đến Bắc-kinh (Trung-Hoa) rồi. Cuộc bay nầy có cái mục-đích là để mưu gây dựng trở lại sự hòa thuận ở giữa Nhựt-Hoa.

Mấy viên phi-công Nhựt được đón rước thân mật tại sân máy bay Nanyuan.

Tiềm được vàng bạc và tiền đời xưa

Hanoi — Cách hai sổ bảo trước chúng tôi đã đăng tin ở Thanh-Hoá, có một người kia tiềm được hai nen vàng đời xưa.

Nay có tin A. R. L. P. cho hay rằng có một người đánh cá cũng tìm được ngoài bãi biển gần Thanh-Hoá nhiều đồng tiền, vàng nén, bạc và đồ qui đời xưa.

Nhơn dân ở xứ ấy chia nhau mỗi người lấy một ít đem ra Hanoi bán cho tiệm Hoa-kiều chuyên bán đồ xưa.

Sở tuần cảnh Hanoi được tin quan công sứ Nicolas ở Thanh-hoá cho hay, liền đi kiểm bắt mấy người bán đồ qui báu ấy lại.

Có một viên ở trường Viễn-đông Bác - cổ đi tìm cản nguyên cái kho qui báu đó.

ĐỒ MÁU Ở HUÊ-KỲ

Phong-trào đình công càng ngày càng lớn. Có tới 500 ngàn thợ bỏ việc

Nếu độc giả chú ý tới tin tức hễ giới thì chắc đã biết rằng từ vài tháng nay ở Huê-kỳ có phong trào đình công nổi lên lung tung đến đổi chánh phủ phải đem võ lực ra để dẹp mà cũng chưa yên.

Trước hết là bọn người lao động làm nghề chuyên chở hoá vật ở bến xe bên tàu tại tỉnh San Francisco đình công xảy ra nhiều cuộc xung đột đổ máu ở giữa thợ thuyền và binh lính và làm cho châu thành San-Francisco bị rạn trở về việc tiếp tế lương thực đến mấy tuần lễ.

M. ROOSEVELT

Rồi tới cuộc đình công của mấy trăm ngàn thợ dệt ở Nhiu-do, cũng là một phong trào lớn lắm.

Theo tin tức ở Mỹ-châu tới đây hôm qua thì số thợ dệt đình công có tới 500 ngàn. Họ bao động xao xuyến dữ ; nhà chuyên trách cũng phải lính ra đàn áp, thành ra có cuộc xung đột đổ máu.

∨

Có một đôi hãng dệt chưa chịu đóng cửa nghỉ việc, thì bọn đình công chia nhau ra từng tốp, mặc dầu có binh lính rược theo, họ cùng tới mấy hãng con làm việc kia mà bắt phải đóng cửa, và buộc những anh em đóng nghỉ phải bỏ việc đi về.

∴

Tổng thống Roosevelt đã cử ra một hội-ủy viên điều tra để xem xét những điều than phiền và yêu cầu của thợ dệt, rồi làm tờ phúc-bẩm.

Ông Roosevelt giao cho ủy-ban phải làm tờ bẩm trước ngày 1er Octobre, và tùy ý bên chủ và bên thợ thỉnh-cầu, thì tự ủy-ban có thể đứng ra điều đình hay là cử những người khác ra điều đình.

∴

Thợ đình công và lính nhà nước cầm súng sau ban nhau giữa đường. Ở Caroline có 3 người chết và nhiều người bị thương.

∴

Kể cuộc đình công ở Nhiu-do, cho tới bữa qua mới là ngày thứ ba thôi, thế mà tính lại đã có 10 người chết và 50 người bị thương rồi.

CÁI CHÁNH ĐẠO NGHỊ ĐỊNH VỀ VIỆC MỞ

Quốc-trái Đông - Dương

Paris. — *Quan báo* ra ngày 6 Septembre có đăng bài đính chánh đạo-nghị-định về sổ quốc-trái của Chánh-phủ Đông-Dương 170 triệu quan đã đăng trong *Quan - báo* ngày 5 Septembre. Theo bài cải-chánh ấy thì sổ quốc-trái đó đến 15 năm là mãn hạn chớ không phải 30 năm và sổ tiền sở phí về quảng-cáo sổ đó các sở làm giao-kèo làm quảng - cáo chia ra chớ không phải chia cho các sở ấy.

Đàng ăn cắp xe máy bị bắt hết rồi

Mất xe máy là việc xảy ra hàng ngày ở Sàigon đây. Hễ ai để xe lơ lính một chút là nó có cánh bay liền.

Bắt đưa thiện-nghệ

Tuy bọn ăn cắp xe máy có nghề trộm lành giỏi, nhưng lâu lâu cũng có vài đứa bị bắt. Bem về bót nhà chức trách không đũ ngày giờ tra xét ở hang, thành ra chúng vẫn tự do làm ăn theo nghề của nó. Sở mật thám lấy làm bất bình nên sai người đi dò xét.

Được tin rằng ở Thủ đức có một kẻ thiện nghệ, nên sở mật thám sai người lên tỉnh nhà kể ấy Hóm rồi, linh thầy kẻ ấy ra vào nhưng cho có bằng cớ sẽ bắt. Thiệt, qua bữa sau thầy nó đạp xe máy về, linh nhảy lại nắm cổ bắt phải tuyạ xe máy. Nó ở ở nói mua lại của người ta, linh cứ đòi phải tuyạ. Nó phải giấu lại nhà kẻ nào đó, không ngờ kẻ ấy không biết chi cả.

Xưởng sơn xe

Cứ theo lời khai kẻ nầy, linh đó bắt được xưởng sơn xe, trong có 9 chiếc xe mới sơn.

Chúng sơn xe mau lắm, hễ xe ăn cắp đem về, chúng thảo ra sơn, rồi thay giấy xên, thay bản đạp, thay cầm v..v... Thành ra xe ấy của ai mất cũng khó mà nhìn ra.

Cách bán xe

Đến cách thức bán xe chúng cũng có mánh lới riêng nữa. Xe bán ra có phát-tuyạ tử-tế. Nhưng không lý một tiệm mà bán nhiều hiệu xe, chúng lại có cách khác để làm phát-tuyạ.

Chúng sai người đi các tiệm xe, mua bậy vỏ ruột, hay thứ gì rẻ tiền, buộc có phát tuyạ. Về chúng cạo chữ, thêm xe vỏ, có giá tiền tử tế.

Một sự đáng biết là xe hiệu nầy mà bán đạp hiệu kia thì sao? Nhưng chúng bán cho người ở nhà quê, ít ai coi ra được. Xe bán rẻ 10p, hay 12p, một cái giá đáng 40p. hay 50p.

Nhờ linh đó xét ra, bắt được một vị hương-chức kia lãnh bán xe đó ở Thudaumôt. Thế là vụ xe nầy, cả là 16 đứa đã bắt.

Hết một đằng nầy, còn bao nhiêu đàng khác, linh còn đó bắt cho hết mới nghe.

VON PAPEN

CÒN ĐƯỢC NGHỈ THÊM VÌ THÂN THỂ BẤT AN

Bá-linh. — Sứ thần Đức mới bổ sang thành Viênne của Áo-quốc sau cuộc nội loạn xảy ra ở Áo là M. Von Papen đã được phép nghỉ thêm lâu vì thân thể bất an.

Tàu Đồng-Phát đụng với tàu Nguyễn-van-Kiệu

Lâu nay tàu Nguyễn-van Kiệu chạy đưa hành khách Saigon-Travinh hãn ai cũng biết. Nay có chiếc Đồng-Phát ra chạy kinh, thì nhiều người ở đoàn trước thế nào cũng sẽ có nạn. Vì nếu bên nào cũng cố chỏ cho đông, thì không sao tránh khỏi nạn « Đồng sanh » và « Oai-lợi ».

Bởi vậy mới có xảy ra nạn tàu đụng nhau ở kinh Mỏ - cày làm cho hành khách cũng bủ hồn hồ vía.

Tàu Nguyễn-van-Kiệu và tàu Đồng-Phát, sau khi ta Mocay qua Bến-tre cùng mở đổi một lượt, chạy tranh nhau hết máy, đến đụng nhau. Tàu Đồng - Phát bị gãy cây lái phải về nằm ở Bentre chưa chạy được.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Trời nóng nực, hay sanh ra bịnh nóng lạnh, bịnh bàn, song có thuốc Thời-nhiệt-tán nhàn con Bướm Đường, thì khỏi lo chi hết — Trẻ nhỏ hay nóng mình dùng càng hay lắm.

Thời Nhiệt Tán

Đại-quang Dược-Phòng 27 Bd Tổng-đốc Phương Cholon téléphone 19

LỊCH SỰ
NHẸ NHÀNG
CHẮC CHẮN

Chỉ có hiệu **ALCYON**

LÀ TỐT HƠN CÁC THỨ HIỆU KHÁC

Mua xe phải coi cho kỹ xem gì và xe gây hàng bên nầy.
Mới lại: Nhiều thứ xe và sườn xe hiệu thường,
Giá thật rẻ ! ! !
Đủ đồ phụ tùng và giầy sên BRAMPTON.
Có thợ sửa xe và sơn rất thiện nghệ
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
PHẠM-VĂN-BẢO
5, Rue Carabelli, 5 -- SAIGON
(sau hãng Coffort đường Catinat)

Lời rao vặt

XIN LƯU Ý :
Thầy thuốc Annam, chữ nhân tiệm thuốc NAM - THẢO - ĐƯỜNG, nay đã dời về đường Ami-al-Roze số nhà 88, ngan cửa chùa Bà-Đen.

ĐỪNG LẤY LÀM LẠ
NHÀ ĐỒNG SÁCH
P.Nguyễn-văn-Châu
Dời lại số 320 đường con đường Galliéni Saigon gần bên đường Nguyễn-tân-Nghiệm.

PHỐ
Mới sửa lại, rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ từ 18$ sắp lên.
Xin do nơi nhà hội Vạn - quốc Tiết-kiệm số 26 đường Chaigneau Saigon

CABINET DENTAIRE
MADAME
Hamon-Corbineau & E. P. Veisse
de 7 à 12 de 2 1/2 à 7
164 rue Pellerin Tél. 914.

Làm ơn

Đêm chúa nhựt 2 Septembre tôi có bị mất một cái bóp ở trong chợ Bến-thành, trong ấy có 45$ tôi đem đi trả tiền phố và nhiều giấy tờ trọng hộ.
Mấy lời gọi là nhân công ai khuấy chơi, xin cho tôi lại đi giấy tờ ấy mà thôi. Còn có ai xí được những giấy tờ ấy không trong bóp, xin làm ơn đem cho tôi lại, tôi sẽ đền đáp.
L.B. AN
376 Lefèbvre

Cơm ngày ba bữa, có gắp đũa, ở ăn mỗi tháng 10$. Ăn ở buổi trưa 4$. Ở không 2$.
Xin viếng: PENSION 95
95 Lefèbvre Saigon

Cần dùng gấp

Nhiều người thợ đóng giày thiện nghệ hoặc mới tập đóng giày và một người thợ đục mắt giày.
Do số nhà 110, 112 đường Catinat.

Thuốc đau mắt nước xanh

là một
thứ thuốc nhỏ mắt rất hay để trị những bịnh **nhậm mắt** và **đau mắt** trứng cá
Đựng hằng ve riêng để nhỏ từng giọt và chỉ bán có.... 0$25
Nhà thuốc nào cũng có bán và tại
TÂN-ĐỊNH DƯỢC-PHÒNG
22-22 bis rue Vassoigne—Saigon

LYCÉE DALAT

Tại sao nên cho con học Lycée D
1— Dalat khí hậu mát mẻ hằng năm làm học sanh được mạnh khoẻ :
2— Học sanh học mau giỏi bởi chỗ nóng nực :
3— Tại Dalat không phải như Saigon, học sanh khỏi chơi bời tốn phí và tổn tinh thần.
Ấy vậy như quí ông và quí bà có con hay là cháu muốn cho lên học ở ngoài tôi xin lãnh nuôi tính giá rẻ. Còn giá Hôtel của tôi bây giờ tính không bằng nửa giá khi trước.
Ray kính
Nguyễn-Ngọc Chức
Propriétaire Hôtel Dalat Annam

SAO CHỔI mọc !

Đèn cây « Sao chổi »
Dùng đèn cây « *Sao chổi* » mà thấy thì sáng hơn thứ nào hết thảy.
Dùng đèn cây « *Sao chổi* » thì lợi và tốt hơn thứ nào hết thảy.
Dùng đèn cây « *Sao chổi* » thì được rẻ hơn thứ nào hết thảy.
Trữ bán tại :
Antoine Nguyễn-văn-Bảo
N° 128, rue d'Espagne, — SAIGON
và các tiệm tập hóa Annam

Saigon

Được thưởng Khuê bài danh dự

Vừa rồi quan Toàn-quyền có kỳ nghị - định thưởng khuê bài danh dự cho những viên sau nầy :

Khuê bài bằng vàng hạng nhứt

MM. Nguyễn văn Can, Thanh tra thành phố Saigon đã hưu trí, Khưu văn Ngọc, Thông phán hạng nhứt, về bút toán sở phòng thủ,

Khuê bài bằng vàng hạng nhì

MM. Nguyễn văn Thâm đốc phủ sứ (Giadinh); Huỳnh văn Nghĩ, Cai tổng ở Gocong, Hồ thân Khoa, thông phán sở Phòng thủ Nam-kỳ; Nguyễn văn Vọ, giúp việc sở phòng thủ ở Saigon...

Khuê bài bằng bạc hạng nhứt

MM. Đặng ngọc Chân, đốc phủ sứ giúp việc dinh Thống-đốc; Huỳnh đình Kiên, cai tổng Anphú Tân (Bacliêu); Nguyễn công Tanh, hương cả làng Thanhhoa Trung Nhứt (Longxuyên); Đỗ hữu San, đại hương cả làng Tân thời nhì (Giadinh); Trương văn Vang bau việt tổng Phong nhiêu (Mytho); Võ văn Nghĩ, cựu hương cả làng Vĩnh lợi Gocong, Nguyễn văn Thưa, thông phán hạng ba sở Thương chánh Cholon. Nguyễn văn Lau, học sĩ sở Trường tiểu Saigon. Trương bá Phước, chủ sự Bưu điện Tân châu, Châudốc; Đặng tấn chức, thư ký hạng nhứt sở kiểm lâm Baria; Võ thanh Sanh, thư ký kho bạc Gocong.

Trương văn Giàu, thông phán hạng nhì sở kho bạc Namvang, Ngô minh Ứng, thông phán hạng nhì tòa án Mytho. Huỳnh văn Dau thông phán hạng nhì sở Bưu điện Saigon; Nguyễn văn Ui, Hoạ sĩ sở Phòng thủ thủy Vũng tàu; Phạm duy Vinh, trợ giáo nhứt đã hưu trí ở Mytho; Đặng văn Tựu, hoạ sĩ hạng nhì sở Khám đạc Nam vang; Hồ văn Khoe, giúp việc sở phòng thủ Saigon, Nguyễn văn Ke, giúp việc sở Thủy binh.

Số người viếng viện bảo-tàn Blanchard de la Brosse

Trong tháng 8 tây có đến 1.583 người viếng viện bảo-tàn Blanchard de la Brosse

Từ đầu năm đến nay có đến 55.927 người ở viếng viện bảo-tàn ấy.

Một vụ đờ máu ở Tânđinh

Chiều ngày thứ ba vừa rồi lúc 4 giờ, tên Lê văn Kỳ vị mợt bọn du côn đánh.

Nguyễn là Kỳ ngồi ăn uống với mấy người bạn rồi không biết vì lẽ gì nó đó lý rượu xuống đất. Mấy người kia cho Kỳ làm vậy là nhục chúng nên rớp đánh.

Kỳ chạy và trốn vào trước nhà một người tây là, nên chủ người tây ấy cứu cho khỏi bị chúng nó đánh nữa. Tuy vậy, mà nó cũng bị thương nghiêm rồi, nên phải vô nằm nhà thương Tânđinh.

Bà thì [illegible] đánh [illegible]

Luc-Tinh

SOCTRANG

Gương sáng trong Quan trường

Quan Phó Nguyễn văn Lỉ trên nhậm Kesach một năm rồi. Ngài lấy sự công bình mà ngay thẳng và lòng lành trị dân.

Tháng Aout rồi ngài đốc lịnh đem ngài đi quận khác, thì trong quan ba tổng 17 lang ai ai cũng đến yêu miễn ngài, đồng lăng gối đơn lên quan trên xin cho ngài, ở lại, nhưng lịnh trên là định, không hề thanh cải.

Còn đối bề đạo đức, ngài có đã nhiều thánh ân rõ biểu chỉ của đạo Phật, ngài muốn đem tất cả nhơn loại tên con đường sáng suốt của đạo Phật. Và ta cũng xin phép lận nội, Phật Học trong tỉ, tại quận Kesach, đăng duy trì nền Phật học tài xác ấy, thật là đều ích lợi chung cho xã hội đông bia lắt ngàn thu. Mà mặt lại có công khiêm nhường không muốn cho ai tâng thanh công đức của ngài.

Những chỉ đạo đức hiền trong của mà ông quan thanh liêm như thế, chưng tôi nở nào làm ơn cho đành vậy chăng biện bạch đôi lời ngỏ cùng người bổn xứ, cho rõ nêu cái gương sáng của ông quan nước ông Nguyễn văn Lỉ nầy vậy.

Phật học ương tổ hội viên
Khưu đăng kinh tựng

TAYNINH

Lính và hương-chức bị kiện vì ép người ta ký giấy nợ

Hôm 12 Aout rồi, lúc 2 giờ chiều, có một [illegible] đội ở sở sau đem Tâyninh [illegible] ba hương quản làng Vĩ thạnh tới nhà Trần thị Trọng [illegible] là giết con bò của [illegible] đó số tiền nâng thiếu...

Thị Trọng không chịu thì liền bị mấy người ấy giẫn đến trước hương trưởng Tâm.

Vào lúc 5 giờ Thị Trọng được thả ra, nhưng hương chức lại cho bắt chồng nàng.

Thị Trọng được thả ra, thì liền đi kiện. Trong ấy chồng nàng là Huỳnh-văn-Thoại bị đánh đập và ép ký giấy nợ cho người đó mới trên đây.

Chồng Thoại được thả ra cũng lật đật đi kiện hương chức làng về tội ép ký giấy nợ, tàn bạo và bắt giấy tờ cần cước của nó.

Vụ nầy đã giải lên quan biện lý rồi ngài đương tra xét.

MYTHO

Xe hơi cán chết một đứa nhỏ gây cản

Hồi 4 giờ chiều ngày 4 Septembre vừa rồi, tên cay số 4 đường Gocong M[illegible] có một chiếc xe đò hiệu [illegible] số C.A. 151, cán nhằm một đứa nhỏ tên Nguyễn văn Ánh, mới có 16 tuổi, là chưu cầu hương chánh làng Long Thạnh.

Đứa nhỏ ấy bị gẫy chưn, máu ra quá, nên bất tỉnh. Lập tức người ta chở nó vào nhà thương Mytho.

Tên sốp phơ xe đò bị bắt liền khi đó. Ông [illegible] xét vụ nầy.

GIADINH

Cũng vì đèn pha xe hơi mà xảy ra nạn

Hôm vừa rồi, bên Tân-mỹ-an trên đường đi Phú-mỹ, có một người tây là M. D... cầm tay banh xe hơi, bỗ một cái xe hơi đầu kia chạy lại, rọi đèn pha sáng quá, làm lóa mắt M. D... không con thấy rõ đường coi nên xe hơi xô lên lề đường và bị xe hơi cán, thương tích nặng lắm nên vài giờ đồng hồ sau thì nó chết.

Nhà chuyên trách hay tin nầy, liền đến làm biên bản rồi giải tòa.

SADEC

Ăn trộm tiền thuế bị bắt

Hôm 26 Aout vừa rồi, anh xã trưởng làng Tân Khánh ở Sadec, tên là Của có lên quan chủ quận thưa bị mất 504p.49 là số tiền thuế của nhà nước.

Quan quận cho quân Triệu đi tra xét, thì biết rằng bữa chiều ấy có tên Danh đi với người anh em bạn nó đến nhà việc, nó có sai người giữ nhà việc đi mua đồ ăn.

Biết được vậy thôi thầy quận cho bắt Danh tra xét, không bao lâu nó thú thiệt lại khai tên hai đứa đồng lõa là Thới và Mười. Chúng nó có làm sẵn một cái chìa khóa, nên mở tủ sắt mới được.

Giấu Danh về nhà khám xét mà không có gì cả.

Danh tại khai rằng chúng nó hẹn nhau 10 giờ sáng ra xe hơi Đại-đồng lên Saigon. Thầy quận lật đật ra bến xe đón bắt được hai đứa nữa. Xét trong mình chúng nó có 307 đồng.

Cả ba đứa điều bị giải tòa.

LONGXUYEN

Quận thét-nốt tra xét vụ hối lộ

Tại làng kia thuộc quận Thốt nốt, ngày 6 Aout 1934 dân tình rộn rực, xe cộ lao nhao, hỏi ra mới biết ngày hôm ấy là ngày viên chủ quận Thotnot, đôi chỗ có tra xét vụ tên T.h.L... làm làng, ăn hối lộ và xui tiền cũng nhau làng v.v...

L... chuyên môn cậy bạc làm nghiệp sinh nhai, nhờ có sắc con mà được làm Hương-quản lợi dụng quyền hành mình, mà tìm sự sống bên ra tay bóc lột dân quê dốt đã cách.

M. Huỳnh văn Tài là người trong số người bị L... áp chế ấy, có đệ đơn lên quan thống đốc Nam kỳ, quan chưởng lý Saigon, quan biện lý Longxuyên, mà tố giác chuyện làm quyền của L...

Nên chi ngày 6 Aout 1934, chủ quận Thotnot, mới tra xét vụ nầy.

Vậy xin quan chủ quận điều tra vụ nầy cho kỹ, thẳng tay trừng trị, kẻ lạm dụng quyền thế mà bóc lột dân quê như nầy đáng làm gương cho những kẻ khác.

Trần-quang-Tử

Hãy dùng Savon Việt-Nam tốt nhứt

Muốn thi lấy bằng TỨ-TÀI và bằng CAO-ĐẲNG TIỂU HỌC PHÁP-VIỆT, nên học tại

Trường GIA - LONG
25 Rue Julien Blanc HANOI
do ông BAILET quản đốc đã 5 năm

là trường tư về bậc *Trung-Học* và *Cao-Đẳng-Tiểu-Học*, lớn nhất, vững nhất và có quy cũ nhất Bắc-kỳ.

HỌC PHÍ :
Lớp thi Tứ-tài : 10$00 một tháng.
Lớp thi Cao Đẳng-Tiểu-Học (năm thứ tư) 6$50 một tháng.
Có nhà lưu học sinh ở ngay trong trường 13$00 một tháng.

Kết quả mấy kỳ thi vừa tháng sáu vừa rồi ?
THI CAO-ĐẲNG TIỂU-HỌC : *18 người được vào vấn đáp : 15 người đỗ.*
THI TỨ-TÀI : *17 người được vào vấn đáp : 9 người đỗ.*
ĐẾN 14 SEPTEMBRE 1934 KHAI TRƯỜNG

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỐC
CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT
56 rue AVIATEUR GARROS và 81 rue TABERT
Giây thép nói: 618

Ecole Indochinoise
ĐÔNG-DƯƠNG HỌC-ĐƯỜNG
INTERNAT et EXTERNAT
Gần đồn Cây-Mai, Cholon

Cycle primaire complet et Cours des Certifiés
Tựu trường ngày 1er Aout 1934
Năm nay trường có mở thêm Cours des Certifiés cho học sinh có sơ học về học. Lớp ấy dạy y theo Cours de 1ère Année d'Enseignement primaire supérieur. Trường có mở thêm một lớp dạy Nữ-Công có các cô-giáo dạy bánh mức, thêu thùa theo các trường Nữ-Công ở Saigon.
Kỳ thi Sơ-học và Tiểu-học năm rồi học sanh nơi bổn trường đậu nhiều hơn các trường tư khác.
Năm nay tiền học tìu rất nhẹ cho tiện bề các em học sinh ăn học.
Thơ từ về điều lệ xin đó :
M. NGUYỄN-VĂN-LỰC
Directeur technique
de Đông-Dương Học-Đường—Cholon

Vì dư dùng

Muốn bán một chiếc Peugeot số C.A. 358 4 chỗ ngồi, 7 ngựa, mới rả máy và sơn mới toàn hảo chiếc xe. Giá rẻ lắm.
Do nơi báo quản.

Trung-ky

QUANGNGAI

Mọi bất người

Thường thường ở mấy làng gần biển giới mọi, hay xảy ra chuyện mọi bắt người. Bắt người lo rỉ có chuyện gì thù hiềm nhau, như mọi với mọi, hoặc mọi các lái buôn có điều bất bình nhau, kiện tới quan hoặc tới tổng, mà không chịu phán xét cho yên, thì nó trở lại bắt người cốt dục cho việc xét chóng. Nếu làm thế mà còn bỏ tôi thôi thì lại đậm giết đến mạng người.

Gần đây ở mấy làng gần biển giới mọi đồn Minh Long, như Tăng Luân bình, Phú khương, huyện Nghĩa hành, có xảy ra chuyện ấy.

Ngày mùng 7 tháng 7 nầy (16-8-34) một đứa chàng bỏ đó 12 tuổi, ở làng Phú Khương, tổng thánh Cận, huyện Nghĩa Hành, bị mọi xuống bắt đem về núi, là chàng bỏ thầy Ia Ten, nhưng chưng đến đi mất. Hôm nay đương đi tìm kiếm, mà chưa ra manh mối.

B. Gi-Nam

DẦU CÔ-LA
VÕ-VĂN-VÂN
Trị ba chứng rất thần hiệu

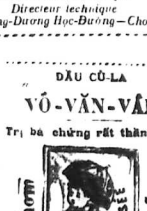

Annam dùng dầu Cô-la của người Annam, giúp Annam, lại có ích cho quê hương xứ sở.
Mỗi chai ..... 0$10
VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG
THỦ-DẦU-MỘT

BẢN CHIẾU HÀNG
(Thêm một tháng nữa)
Sợ quí khách không hay nên định thêm hạng 15 Aout đến 15 Septembre.
Ba hiệu thuốc của người Việt-Nam là bào chế đã cao đơn hoàn tán
Võ - văn - Vân bột 15 %
Lợi sanh Đường — 20 %
Ông Tiên — 25 %
Kín đáng bao chín ngày, [illegible] kẻo hết hạng rồi mới lấy nhau [illegible] phải. 3$00 sắp lên khỏi tiền [illegible] thơ đó.
LÊ-VĂN-KIỆT
Commerçant Lấp-vò

DOCTEUR LÊ-HƯNG-LONG
de la Faculté de Médecine de Paris — Laurèat du Prix [illegible] de Chirurgie — Ancien élève de l'Institut Pasteur de Paris
TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN :
những bịnh về đường tiểu tiện đàn-ông và đàn-bà : đau cật, thận, bọng đái, phong tình, v.v... Các bịnh đàn-bà : đau huyết đau tử cung, huyết bạch, sưa tử cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v.v...
PHÒNG KHÁN BỊNH
56, Rue Faucault, DAKAO -- SAIGON
Có mở phòng riêng để thử máu, đàm, mũ, nước tiểu, hiểm các thứ vi-trùng độc theo cách hóa-học kiêm-thiết.

THƯƠNG XÁC VỚI ÔNG NGUYỆT-THU

VỀ VẤN-ĐỀ MÃI-DÂM Ở NƯỚC TA

Ông Nguyệt-Thu trong một số báo trước có đề cập đến vấn - đề mãi dâm ở nước ta.

Vì sao có nạn mãi dâm thì ông không nói rõ, ông chỉ đánh một cái dấu hỏi to-tướng giữa hoàn-cảnh và xã-hội thôi.

Còn phương pháp ông bài trừ — hay nói hạn chế phải hơn — nạn mãi-dâm thì phải tổ - chức điều-kiện kinh-tế, đánh đổ chế-độ da-thê, lập nên hội bài trừ mãi dâm và làm sao dân ông đừng ai mua vui bằng sự ấy. Cái hội của ông Nguyệt Thu tính lập đây mục-đích là điều dắt giáo-dục chị em, lo cho cô chức-nghiệp đặng tự lập lấy thân, khỏi tùng cùng rồi dâm ra làm việc không tốt, chị em nào bị gia - đình chuyên-chế, cường-bách thì hội can thiệp bảo trợ cho v. v.

Đại khái ý-kiến ông Nguyệt-Thu là thế, trước-kh thương xác lại cái phương pháp bài trừ hay hạn-chế của ông, tôi phải nói đến vì sao có nạn mãi-dâm đã.

Nạn mãi-dâm có ở nước ta tự bao giờ ?

Trong sách sử không thấy nói đâu vì chuyện chế nhơn duyên của con mà con dám ra làm nghề mãi dâm, hay sẽ nhờ sự thấy xa hiểu rộng của cha mẹ mà con trở được nên êm duyên êm nợ.

Những việc ấy là việc xa vời, đây ta thử lấy một cái bằng cớ hiện tại thì biết.

Coi như gần một năm nay Địa phương hạn chế nạn mãi - dâm nên cho họ về biệt thự riêng.

Còn những người nhoàn sương mà không có giấy thì bị cô bót ruồng khắp bắt bớ.

Địa-phương sốt sắng như thế thử hỏi đã làm giảm bớt số chị em ấy không ?

— Không có, số ấy tăng lên mãi.

Vậy thì bây giờ phải dùng phương-pháp nào để vãng cứu cho có hiệu quả ?

Tôi xin chịu, không biết phương pháp gì bây giờ!.

Có đều tôi dám chắc như hai cái năm là mười! là hễ cuộc văn-minh tiến hoá tới mực nào thì nạn mãi dâm cũng tùy theo mà nương bước tới bước đó. Một ngày một nhiều thì có chớ không giảm đi được.

K. T...

Đàn bà Pháp trong cuộc cách-mạng năm 1789

Mỗi năm đến ngày 14 tháng bảy tây là nước Pháp làm lễ quốc niệm. Ai có đọc lịch-sử nước Pháp đều biết rằng ngày 14 tháng năm 1789 là ngày mà dân cách mạng Pháp đánh phá được ngục Bastille tức là một cái ngục rất kiên cố, từ năm 1789 trở về trước có biết bao nhiêu người Pháp vì trung-cang nghĩa khí mà phải bị giam cầm trong ấy một cách thê-thảm, làm cho người Pháp lấy làm căm tức với cái ách cường quyền của các nhà quân chủ. Hồi chỉ chờ ngày đánh phá được cái ngục Bastille mới chịu nghe.

Vì cái ngục ấy mà mấn người! Pháp bỏi đổ cả một vùng đất ở dưới gầm trời Âu.

Trong cuộc đánh phá ngục Bastille, có bọn đờn bà con nít tiếp theo chưn quân cách mạng mà phải bị phơi xương đổ máu.

Chính trong cuộc cách mạng năm 1789 người đờn bà Pháp đóng góp làm cái địa-vị rất quan hệ. Trong số các liệt nữ Pháp đự vào cuộc cách mạng ấy có người! thì theo bên quân dân quốc, có người! thì muốn phục thù cho nhà vua, hai bên đều trải gan mật mà làm việc đại - nghĩa năm 1879 : phong-trào cách-mạng thứ nhứt nổi lên ở thành Grenoble.

Vua Louis thứ mười! sáu chuyện quyền tự tiện đứng lập ra những hội-đồng hàng tỉnh, và bỏ những nghị-viện địa-phương cũ (*anciens Etats*) đi Nghị-viện địa - phương Grenoble chống cự lại thành ra có cuộc chiến-đấu.

Các ông nghị-viên ở Grenoble bị vua xử đày, chính nhờ một số đàn bà đứng cầm đầu để ngăn trở không cho các ông nghị-viên đi đày. Họ hiệp nhau đến thảo đó buộc ngựa kéo xe, cắt đứt giây cương ngựa, đến cửa thành lấy chìa khóa đem về, còn các đội binh của nhà vua thì đông khí giới! đánh đập giải tán đám biểu-tình, làm cho số dân chết phơi thây trên mặt đất. Trong số đàn bà có cô thiếu-nữ buôn bán ở chợ tên là Reine-Louise Audu cầm đầu dắt một đám đông đờn bà đến thành Versailles.

Họ nhứt định đến tìm vua Louis mười! sáu để đốc ngài về Paris. Hôm trước vua đã hăm phục được quân cách mạng mà hôm ấy ngài đã mất hết thế-lực.

* *

Thật trong cuộc cách - mạng Pháp nhiều người đờn bà đã từng

(Coi qua trương tư)

Hội-nghị phụ-nữ chức-nghiệp nhóm ở Paris

Hội nghị phụ-nữ quốc-tế chức nghiệp nhóm ở Paris trong tháng bảy ấy vừa rồi.

Ấy là một cái hội gồm đại-biểu phụ-nữ thuộc về các chức-nghiệp, mà mỗi chức-nghiệp chỉ cử một người đại-biểu đúng đắn hơn hết mà thôi.

Vì luật hội buộc mỗi chức-nghiệp chỉ cử có một người! làm hội-viên cho nên mọi hội-viên đều thuộc về chức nghiệp khác nhau mà không thể ghen ghét đỏ kỵ nhau gì hết. Và cũng nhờ vậy mà những đại-biểu mới! đem hết ý-kiến về chức-nghiệp riêng của mình tỏ bày ra làm cho cuộc bàn tính có kết quả hay.

Hội phụ nữ chức - nghiệp nầy đều có lập chi nghánh ở thành Paris, ở 7 thành phố khác tại nước Pháp, ở mười! một nước tại Âu-châu và ở Mỹ châu nữa. Hôm nhóm đại hội tại thành Paris, bà đốc to Noel làm chủ tịch. còn những dự thính thì là bà Ripa de Rotteredo, nhà nghệ-sĩ nổi tiếng, bà Dalbouze, các nữ-ph.-công nữ thanh-tra bão biểm các thợ thuyền dân bà, nữ giáo-sư các trường dạy bọn đui điếc v.v..

Văn đề trọng yếu đem ra bàn cãi giữa hội nghị là vấn đề lao động phụ nữ và cái ảnh hưởng của nạn kinh tế khủng hoảng đối với chức nghiệp phụ- nữ.

Mày tờ phúc bẩm của các hội viên thính ra đều xác thật, rõ ràng chuyện nói về chức nghiệp.

Nếu đờn ông và đờn bà hiệp-tác nhau trong trường chánh-trị thì sẽ có cái ảnh-hưởng gì ?

Hiện nay khắp cả thế giới đều có cái phong trào « phụ nữ vận động » để cho chị em phụ nữ được hưởng đồng quyền lợi với bọn đơn ông và độ được chiếm những địa vị quan hệ trong xã hội như bọn đờn ông vậy.

Cuộc vận động ấy ở một ít nước đã có kết quả chút đỉnh, như ở Huê-kỳ chánh phủ đã bổ hai người đờn bà để làm nữ sử-thần, ở mấy nước khác cũng đã thấy có gái chưn đờn bà ở trong chánh giới nữa vậy.

Vừa rồi tờ tuần báo *Le Journal des femmes* có mở cuộc điều tra cái ảnh hưởng của việc đờn bà ra làm chánh trị ra thế nào, chúng tôi xin tóm thuật ý kiến lưới đây.

* *

Ở Pháp về phương diện nào cũng có số đờn bà có giá trị và đờ bà Pháp lâu nay vẫn là cho nước Pháp được vinh diệu.

Như có nhiều cái trách nhậm lớn lao mà người đờn bà cũng thể giữ trôn vẹn được.

Coi như bà Cancaret đứng làm chủ một cái xưởng làm đồ sắt, ấy là một cái địa vị rất khó khăn mà bà giữ trôn được.

Còn biết bao nhiêu người đờn bà pháp đã đem tài nghề kinh nghiệm mà giúp cho nền công nghệ nước Pháp trước khi bọn họ đủ điều kiện ra gánh vác những trách nhậm lớn lao trong chánh giới. Đó là lời của bà chủ nhiệm tờ báo *Le Journal des femmes*.

Ý KIẾN CỦA BÀ CAN ARET

Làm chủ một cái xưởng lớn, công việc của bà Cancaret mỗi ngày mỗi thấy nặng nề thêm.

Suốt ngày vậy mà quả ngày khác, bà phải tính toán, so đo để mua cho được nguyên liệu dặng về thế tạo đồ sắt. Bà còn phải bàn tính với các viên kỹ sư, các Độc-công trong hãng để sắp đặt việc làm ăn.

Tuy gặp phải bối kinh tế khủng hoảng, nếu chớ bà cũng ở để cái xưởng của bà đứng vững dặng cho bọn thợ thuyền bớt thất nghiệp, và những tiền lợi đã làm cho hãng của bà nuôi năm nay có được chỗ làm ăn nuôi sống. Thật là một vấn đề rất nguy ngập thế mà bà giải quyết xong.

Dưới đây là lời bà nói chuyện với nữ phóng viên của tờ báo *Le Journal des femmes* :

— Thưa bà, nếu người đờn bà ra làm nghị-viên, thương-tư thì sẽ có cái ảnh hưởng gì không ?

— Nếu người đờn bà ra làm nghị viên hay thượng thơ, tôi tưởng sẽ có những sự thay đổi rất hay nhưng nếu người đờn bà đứng để lấy cái tư tưởng phe đảng về chánh trị.

— Còn nếu bà làm thượng thơ thì sao ?

— Nếu tôi ra làm thượng thơ thì tôi ký ông có cái tham vọng về chánh trị, tôi chỉ lo sao có thể giúp đỡ quyền lợi cho những người đã cử tôi. Tôi muốn cho những cử trị tôi đứng bị lường gạt. Tôi tưởng người ra làm chánh trị phải có cái thật tâm ấy mới đặng. Nếu người đờn bà ra nắm chánh quyền thì họ sẽ theo một cái chánh sách có ảnh hưởng đến những người đồng sự đờn ông của họ. Tôi tưởng người đờn bà sẽ không nhận làm thượng thơ hải quân và lý tài mà họ chỉ chịu làm thượng thơ canh nông và mỹ thuật không phải một ông thượng thơ chỉ biết có kỷ tên vào những giấy tờ và chỉ biết đi dự lễ khánh thành các cuộc triển lãm đâu. Nếu muốn có một cái chánh phủ vững vàng mấy ông thượng thơ phải là những nhà chuyên môn ấy mà lãnh bộ thượng thơ nào cho thích hợp.

Chớ không phải nay làm thượng thơ bộ thương mãi mai cũng có thể bước qua bộ hàng không được. Mỗi khi mình lãnh cái trách nhậm giữ gìn quyền lợi của một nước thì mình phải coi quốc cái nước ấy cũng như một cả nhơn cái quốn quyền lợi của gia đình họ vậy, chớ đừng chịu rẽ nhau về đảng phái.

Nếu người đờn bà hiệp tác với đờn ông trong một chánh phủ Thì có những sự cải cách gì ?

— Những cuộc cải cách ấy thuộc về nội tính, và sự tổ chức trong nước. Cái đa vị của người đờn và là giải quyết vấn đề hiện tại, tức là gia sanh hoạt mắc mỏ. Bây tôi xin tỏ bày một phương thuốc, phải đóng cửa cái lỗi lối thương mãi (*Bourse de Commerce*). Phải tổng cổ bọn tranh giàu buôn bán kỹ sanh trú gỉ đi, như vậy là những người nhà quê sản xuất vật thực khỏi mua vật thực mà bọn tiêu thụ chúng ta khỏi mua vật thực mắc.

Duy có đờn bà mới am hiểu kỹ lưỡng giá sanh hoạt hơn người đờn ông. Coi vậy đủ biết nếu đờn bà cộng tác với Chánh-phủ họ giúp ích cho xứ sở đàn chúng nhiều lắm

Lại nữa nếu người đàn ông và đờn bà hiệp tác nhau mà nắm chánh quyền một nước thì bao giờ cũng có những cái kết quả tốt đẹp hết. Tôi là một nhà công nghệ mà tôi không phải là một viên kỹ-sư. Vì vậy mà tôi hiệp tác lập việc với các viên kỹ sư và cuộc hiệp tác ấy có cái kết quả qui báu lắm.

Người đờn bà sinh ra là có bổ hiệp tác nhau thuận cùng nhau và để bổ khuyết cho nhau. Do cuộc hiệp tác ấy mà người ta có thể giải quyết mau lẹ những vấn đề thất nghiệp, giúp công việc làm ăn cho những người có chí làm ăn và có lẽ người đờn bà không giỏi đáng tăng những ông chủ hãng gian dối gạt gẫm để tìm bạc ức bạc trục bổ vào túi khỉ của họ. Hiện nay nhiều người đờn bà Pháp rất khắn khít với cái ý kiến trên bọn gian lận tiền bạc.

(*Còn nữa*)

Dào được một cái tượng đàn bà xưa 30 ngàn năm

Vừa rồi ở Ecosse người ta mới đào được tại Lelvin Valley, cách Glasgow một cái tượng bằng đá đỏ hình bán thân của một người! đàn bà. Tượng nầy làm rất khéo và đều đặn lắm.

Cô lẽ tượng nầy là nữ thần ban bố sự hưng thạnh của một dân-tộc trước kia ở đây. Hai tay tượng ấy chắp lên ngực. Cánh tay và ngón tay thì chạm có mỹ thuật lắm.

Người ta tin rằng tượng đã nầy ít ra cũng có 30 ngàn tuổi.

Mày nhà thông thái đi đào kiếm đồ xưa ở đây lại còn tìm được nhiều đồ quí như như ngà voi xưa và răng trâu nước.

Lời theo gió

Lợi sao khỏi chớ tùng

Tôi tưởng ở Saigon nầy, không chừng luôn tới Trung Bắc, không có người nào phản đối cái thuyết tam tùng « gắt mẫu » như cô « trật bừa » Nguyễn thị Kiêm. Theo cô thì tam tùng là cái quái gì ? Khéo bỏi đất đàn chuyện dặng mà áp đàn bà, chuyện chế phụ nữ cho dễ. Không có tam tùng gì hết, ai theo cha, ai theo chồng, ai theo con đâu mà nhiều chuyện.

Rồi cô đi lấy thành thị đến thôn quê để « điều tra » xẻ cái bí mật tam tùng. Thậm chí cô đăng quần lội ruộng để hỏi vấn tôi mấy bác nông phu.

Ủy ! cái cô gì mà giỏi chịn khổ quá.

Cô nói không có tam tùng gì hết, nghĩa là hồi nhỏ con không có theo cha mẹ, lớn lên vợ không có theo chồng, già bằng chết mẹ không theo con.

Bị ba cái tăng đó mà người! đàn bà bị chuyện chế cất đầu lên không nổi, âu là đành đổ thuyết tam tùng đi.

Cô Kiêm đem bằng cớ xe chỉ không hết ra mà làm nông cố cho bài « Niêm phong cái gói tam tùng lại » trong báo Phụ nữ để đem ra salle de vente bán ;

Bằng cớ đó tôi đã tóm tắc đại lược ở trên.

Thật hồi nào tôi hãy giờ người ta mới nghe được tiếng của cô gái một đàn ba chín tuổi đầu « phát minh » ra cái ấy.

Thật cô giữ cái thuyết của cô kỹ quá, hèn chi đi đâu cũng thấy cô đi một mình, cái đó là ra cô không tùng phụ ; cô chưa chồng chưa con thì cô nhiên là cô khỏi tăng phu tùng tử.

Nhưng....

Nhưng mà đến khi cô ra Bắc cô lên Nam cang, ra Trung kỳ cô tùng ai ?

— Cô cô tùng ai đâu ? Cô chỉ tùng cái xe thôi,

Kym

Cùng độc-giả

Máy tờ phụ - trương chưng tôi đã thêm lâu nay trong báo Đuốc-nhà-Nam đó là chỗ để cho qui độc-giả rộng đường ngôn-luận.

Bạn độc nào có ý-kiến gì mới mẻ, hay ho, cứ gỡ, đến chúng tôi hết sức, hoan nghênh và rất cảm tạ.

Hiệp-Thinh

N° 29 Aviateur Roland Garros

SAIGON

Sửa và sơn xe máy rất khéo có lãnh đồ xi ken và sửa máy hát máy đánh chữ và bán đồ phụ tùng xe máy làm kỹ lưỡng tính giá rẻ hơn các nơi.

CHỦ-NHƠN KÍNH-CÁO

Những nữ-giáo-viên có chồng có bị thiệt thòi quyền lợi không ?

Trong mấy năm gần đây, khắp cả thế-giới đều vướng nhằm nạn kinh-tế khủng hoảng, làm cho có một vài nước chánh-phủ phải bớt người! làm việc. Trong số người! bị sa thải, chắc người! đàn bà có chồng phải chiếm đa số, vì có lẽ chánh-phủ mấy nước ấy nghĩ rằng người! đàn bà có chồng được chồng bảo hộ nên phải nhường chỗ làm cho đàn dân ông và mấy người! đờn bà nào không chồng.

Mới đây hội quốc-tế Giáo-dục (*Bureau international d'Education*) hiệp với hội quốc-tế Lao-động (*Bureau international de travail*) mở một cuộc điều-tra lớn lao cho biết những nữ giáo-viên có chồng có bị thiệt thòi quyền-lợi hay không.

Hai hội có gửi thư hỏi các bộ thượng thơ giáo-huấn ở nhiều nước mấy câu hỏi dưới đây

a) Sau khi có chồng rồi người! đàn bà có quyền đeo đuổi theo chức nghiệp cũ được nữa không ?

Người! đờn bà có chồng rồi được ăn đồng lương như những người! chưa chồng và đàn người! đờn ông không ?

c) Người! đờn bà ấy có quyền được nghỉ đẻ sanh đẻ và nghỉ trong thời gian lâu để lo nuôi nấng con cái không ?

* *

Trong năm mươi hai nước có tổ chức hội giáo huấn hẳn hòi, có bốn người hai nước là trả lời cho hội Quốc tế giáo dục về mấy câu hỏi ấy rồi. Ở nhiều nước như Esthonie, Suède, Belgique, Tchécoslovaquie, Anh, Bulgarie, Hongrie, Argentine, đã có nhiều cô giáo có chồng phải bị sa thải. Ở nhiều nước khác như Canada, Irlande, Lettonie, Tiệp - khắc, Thoại - sĩ, Nam-phi, tuy chánh-phủ chưa thi hành chánh sách gì chớ đã có cái dư luận nổi lên mà phản đối những cô giáo đã có chồng rồi còn đi làm việc.

Ở Đức trong chánh thể đân-chủ có tuyên-bố những quyền của người! đờn bà và theo điều-lệ thứ 128 trong chánh-sách lập hiến của Weimar ở Đức thì những người! đàn bà làm việc vẫn được bảo-hộ tử tế. Nhưng từ ngày chánh-phủ Hit-lê thành - lập thì bốn điều lệ ấy đã bị sửa đổi làm cho những nữ - quan viên chức việc có chồng và nhứt là những cô giáo có chồng đều bị sa thải, nên tiền lương người! chồng của họ đã nuôi được cái gia đình của đôi vợ chồng.

Ở Huê kỳ, mấy tờ báo sư phạm thường đăng tin những cô giáo có chồng mà chánh phủ đã ban hành. Chánh phủ liên bang Huê kỳ không có quyền can thiệp, đến việc ấy vì ở Huê kỳ, mỗi nước đều được tự trị về việc giáo dục.

Khắp cả xứ Huê-kỳ, hễ cô giáo nào đi lấy chồng thì bị sa thải và bị mất tiền phụ cấp.

Không phải chỉ vì nạn kinh-tế khủng-hoảng mà người! ta gắt gao với những cô giáo có chồng, mà còn nhiều nguyên - nhơn khác thuộc về phương-diện luân-lý và xã-hội (như ở Ao-quốc, Ai-cập Hồa-lan). Trái lại cũng có nhiều xứ, đều cô giáo có chồng hay không cũng đều được hưởng đủ quyền lợi như ở nước Bỉ, Uruguay, ở Âu, ở Colombie, Dan-mach, Russie, Thổ-nhĩ-kỳ, v.v.,

* *

Ở Pháp cũng như ở một số nhiều xứ khác, có giáo nào có chồng rồi cũng có thể giữ chức-nghệ p cũ tuần, nếu có giáo ấy không vì người chồng mà mất hết tư-cách phẩm hạnh của người đờn bà Pháp là được. Hiện nay, các cô giáo ở Pháp đều được quyền đi lấy chồng mà không phải chịu thiệt thòi điều gì.

Người ta nói, những cặp vợ chồng cùng chuyên một nghề «gõ lầu trẻ » như vậy là có tâm đồng ý-hiệp, trong gia-đình đã thuận thảo mà ở ngoài, còn giúp ích cho việc giáo-huấn nhiều nữa. Theo luật-lệ Pháp đối với cô giáo có chồng cũng thong thả, một cô giáo có chồng cũng ăn đồng lương như người chồng, vì cũng được cô nhà ở hay có tiền phụ-cấp vậy. Mỗi khi sanh được đứa con lại được hưởng tiền phụ-cấp về số năm lâm việc lâu nữa. Nếu cô giáo nào mà được ba đứa con rồi thì được hưởng tiền phụ-cấp hưu-trí lập tức. Còn cô giáo nào giúp việc được 14 năm trở lên thì được hưởng tiền phụ - cấp riêng cho đến khi nào có đủ điều kiện hưởng tiền phụ - cấp hưu-trí làm việc lâu năm.

Không có một nước nào trong 42 nước đã trả lời cho câu hỏi của hội quốc tế giáo dục mà có luật quảng đại công bình đối với số phận của những nữ giáo viên có chồng như ở nước Pháp vậy.

Còn ở nước ta, có lẽ các cô giáo có chồng cũng được hưởng cái luật khoan hồng như ở Pháp vậy chăng ?

H. T. thuật

GƯƠNG PHỤ - NỮ

Nữ anh - hùng Jeanne D'Arc

(*tiếp theo*)

II

TIẾNG KÊU

Hồi có 13 tuổi nhằm một ngày về mùa hè lúc ấy đúng ngọ, cô đương chơi ở bờ vườn cha cô, thình lình có tiếng kêu cô, cô nghe kêu là về phía bên thờ. Khi nghe kêu giọng cô xây qua thì kịp khi ấy cô thấy một đạo hào quang cũng về phía đó. Tiếng kêu như thế nầy :

— Ta đó chúa đưa đến để tiếp người đặng làm cho người cô xử cho có tư cách. Jeannette, hãy ở cho thật thà từ tế thì Chúa sẽ giúp người.

Như ai cũng biết theo đạo thì khi mình nhịn ăn mới để trông thấy được người! khuất mặt. Jeanne biết thế nào nên cứ nhịn ăn.

Một lần khác tiếng ấy lại làm cho cô nghe một lần thứ nhì nữa mà lần nầy vẫn tất hơn.

— Jeannette hãy ở cho từ tế.

Cô Jeannette không biết tiếng ấy từ đâu đưa đến.

Đến lần thứ ba nữa cô biết được rằng tiếng ấy của thánh thần mà thánh thần ấy tức là ông Saint Michel. Cô không thể lầm được, cô biết ông nầy lắm, chính ông làm chúa ở quận Bar.

Cô lần cô gặp ông đứng dựng cột nhà thờ hay là mấy chỗ lâm bang Huê kỳ không có khác nhau. Một người ra trận : ông đội vũ cô nghe kêu về phía tay mặt từc lõng, mặc thứ áo cổ mang khiên và cái nang, tay cầm kích có cờ phướng mặt con qui.

Người ta lại còn tưởng tượng nầy cầm cân hình hồn vì ông vừa là người giữ thiên-đàng vừa là thánh phán xử họa phước.

Bởi vậy người ta cô lắm riêng một chỗ thờ ông ở Lorraine trên núi Sombar, nếu về phía Bắc tỉnh Toul.

Trước kia cô lần ông cho viên cô đạo ở Avranches, thầy và bảo ông nầy nên cất một cái nhà thờ trên núi Tombe, chỗ mà người ta sẽ gặp một con bò tơ bị ăn trộm đâu ở đó. Do theo sự điềm chỉ ấy mà mỗi cô nhà thờ kêu là nhà Mont-Saint-Michel au Péril de la Mer.

Lúc mà cô Jeannette thường hay thấy đó thì dân sự ở Mont-

(Coi qua trương tư)

Độc-tơ Brehmer chữa lành nhiều người bị bịnh ung-độc

Trong số báo hôm qua, chúng tôi đã thuật việc phát minh của một nhà bách-học Đức là độc-tơ Brehmer về vi-trùng bịnh ung-độc.

Nay có tin ở Bá-linh cho hay rằng theo lời tuyên-bố của độc-tơ hôm 5 Septembre thì có nhiều người bị bịnh ung độc mà được ông cùng bà độc-tơ Hermann là người cộng sự với ông chữa cho lành hết.

Ở Bá-linh và Ba-lê, độc-tơ Brehmer chẳng những chỉ chữa được mấy người mới vừa đương bịnh ung-độc mà thôi, cho lới mấy người đau lâu độc-tơ cũng chữa lành được.

Còn bà độc-tơ Hermann thì cũng nhờ phương pháp của độc-tơ Brehmer mà chữa được 60 người lành mạnh rồi.

Nhựt-Nga không thể đánh nhau được đâu

Dư-luận Hồng mao nói như vậy

Luân đốn. — Tờ báo *Times* đăng bài bàn về vấn đề đường xe lửa miền Đông Mãn nước Tàu có nói đến thời cuộc Viễn-đông và tuyên bố rằng trận Nhựt Nga chiến tranh sắp đến đây cũng lể không xảy ra được.

Trong bài báo ấy, có đoạn như vầy: « Người Nhựt có cái trách nhiệm to tát ở Mãn châu quốc và họ bị thâm thù nặng công nhơn rất dữ, cho nên họ không muốn toan mưu chiếm cứ miền đông xa rất lợi A của Nga trong năm tới đây, vì việc ấy làm cho họ phải mang thêm gánh nặng về lẻ tài

« Cũng khó tin rằng nước Nga lâu nay bị đối kém luôn luôn mà giờ lại tính đánh nhau với một nước liệt cường rất mạnh về vỏ bị và hải quân, là nước Nhựt kia nhờ cách xa nhà máy và sở đúc súng của Nga hơn 3000 hải-lý. »

Nhựt-bổn và Tàu mua khí giới của Anh nhiều lắm

Theo tin tờ báo «Daily» Hérald thì máy xưởng chế tạo khí-giới ở Anh mới tiếp được thơ của Chánh-phủ Nhựt mua 240 thần công và của Tàu mua mấy trăm chiếc súng liên thinh và 505.000 đạn súng liên thinh.

Hàng hóa Nhựt bị hạn chế ở Y chăng?

TẠI BẢN RẺ QUÁ CHỚ GÌ ?

Đông kinh. — Có tin nói sứ-thần Nhựt ở tại thành Rome sẽ thương thuyết với chánh-phủ Y về việc một vài thứ hàng hóa Nhựt bị hạn chế ở Y.

Tòa nói các Nhựt ở Đông-kinh tuyên bố rằng việc hạn chế ấy xâm phạm đến cái tình bang-giao theo bản thương-ước Nhựt đã ký với nhau.

Các gánh hát nên chú ý

Rạp hát « THÁNH-ƯƠNG » đường Barnier số 122, của ông Huyện Chín cho mướn, mỗi đêm thường thì 50$00, chỉ còn 30$ hay 40$00.

HÁT BỘ ANNAM

Ngày thường 20$00
Ngày thứ bảy 40$00

Bản quyền đang quí cô cô tiền đăng nhà ông Bảy số 14, đường Lacotte như quí vị muốn trực thông tính rõ hơn.

Đờn bà Pháp trong cuộc cách mạng năm 1789

(*tiếp theo trương ba*)

bầy tỏ cái can-đảm để giúp nước trong cơn lý loạn.

Như cô Chéroigne de Méricourt là một tay liệt nữ trong hồi cách mạng. Có đến cú can dự trong mấy ngày cách-mạng đầu, trong cuộc đánh phá ngục Bastille và trong ngày 10 Août là ngày kế ngôi vua Louis mất sáu.

Cô có tài hùng biện dữ lắm. Chính cô đem vấn-đề nam nữ bình đẳng ra hô hào.

Đứng trước cái cảnh khổ của toàn dân tộc Pháp của đám đờn bà Pháp, cô Chéroigne de Méricourt cũng như bà Olympe de Gouges, bà Roland, Charlo te Corday nhảy lên diễn đài để binh-vực cô-động cho những lý-thường mới mẻ. Trong năm 1879 những lý thường ấy muốn binh-vực phải có can-đảm mới được. Những người đờn bà nào cả gan đứng ra hô hào những lý-thường ấy phải bị rơi đầu.

Bà Olympe de Gouges cũng cứ nói lớn như vầy:

« Pháp luật phải là hợp với dân-ý mới được. Đối với pháp-luật mọi người đều phải như nhau. Tất cả công-dân nam nữ phải được vào ở các đia vị, các chức việc của nhà nước tùy theo tài lực riêng mỗi người!... »

Chính bà Olympe de Gouges vì viết cuốn « tuyên ngôn đờn-bà » (*La Déclaration des droits de la femme*) mà bị đứt đầu.

Trong cuộc ấy bà binh vực quyền lợi của những người đàn-bà bị áp-bức, những bọn trí hoàng, vì trong thời đợi ấy có nhiều người cha mẹ bị tù nên bỏ lâm trẻ thơ lang thang vất vưng không người chăm nom sắc chính bà là người đàn bà Pháp thứ nhứt biết binh vực quyền lợi của bọn đàn bà và trẻ hoang ở Pháp.

Khi người ta đến bắt bà để bà đem pháp trang thì bà vẫn tươi cười luôn luôn.

Coi vậy đủ biết cái can đảm của bà Olympe de Gouges là thế nào.

Trong cuộc cách mạng, trừ những tay liệt nữ theo bên đàn-chủ cho đến những nữ-anh-hùng theo phe nhà vua đều tỏ bài cả can đảm của họ có thể làm cho vượt khỏi cái sức yếu của họ.

Vẽ bên bão hộ nhà vua, có bà Champrand cũng từng đem tài hùng biện mà đánh đổ lý thuyết của bên đàn chủ.

Thật trong cách mạng Pháp, nhiều người đờn bà đã đóng được những vai tuồng quan hệ cho đến ngày nay đàn Pháp vẫn còn tưởng tự đến những người đờn bà can đảm ấy luôn luôn.

H. thuật

CHUYỆN LẠ

Ông Thần hộ mạng trẻ con xuất hiện

Đờn bà Annam, phần nhiều người ít học, ở chốn thôn quê, rất bái, hễ đơn đau, thì cầu đồng kêu cốt, kỷ bán cho đàng áo, ông Vỏi. Một đứa nhỏ có chứng ban sống lạnh, lở dữ, buồng bã, hay khóc đêm đổ mồ hôi trắng là một chứng bịnh rất dễ đăng. không phải chỉ ông Thầy ông Lê mà hết. Bịnh ấy chỉ 6$ 0$12 tiền mua cho được ông Thần hộ mạng nó là: Thuốc Ban (CHỈ LINH TÁN). Vì (Chỉ-linh tán) nếu hết sức hay, ai cũng cho nó là thuốc Tiên là vị thần hộ mạng cho trẻ con. Bịnh Ban, nóng lạnh đầu nặng nhẹ thế nào uống nội trong 3 gói là công. Ban nổi lệ ra đầy mình, vì chứng ban nóng lạnh không còn tái lại. Khắp cả Đông Pháp có trên 300 nhà Đại lý bán thuốc nầy. Các tiệm thuốc, các nhà buôn, các gare xe điện có bán Saigon trữ bán rất nhiều nơi tiệm cổ Ng.-chí-Kinh, Chợ mới, và tiệm Alphonse Đồng. Mua sỉ lẻ nhiều, đều nơi.

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG
boîte postale N° 68 SAIGON
Giá mỗi gói 0$12

BỊNH HO

AI CÓ BỊNH HO MÀ CHƯA GẶP THUỐC

Bịnh ho là bịnh nguy hiểm lắm, hễ gặp phải gió, không điều trị thì chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng thì nguy hiểm cho người bịnh. Như thuốc ho (Bảo-hữu) từ Nam chế Bắc, ai cũng nhận là một thứ thuốc ho hiệu nghiệm hơn trị ho gió, ho phong, ho tàn tiếng, ho đàm lâu lâu hết ho. Giá mỗi gói 0$10. Trữ bán tại tiệm cổ Nguyễn thị Kính Chợ-mới Saigon các gare xe điện các nhà buôn có bán. Mua sỉ lẻ nhiều đều nơi:

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG
boîte postale N° 68 SAIGON

CỜ TƯỚNG THỨ BA

Là người xuất bản 1 bộ cờ tướng tạo kêu là cờ thế bằng chữ quốc ngữ ai ai cũng đều hiểu được hết thảy, vì có bản đồ nhiều kiểu chế tăng nước bằng số bằng mũi tên và chỉ cách đi ngang hay đi giọc ngang hết lẫn không sai cách gì là không chỉ, lại có phân biệt quân bên vuông bên tròn cho dễ hiểu. Xuất hết trí thức trong 10 năm nay lần phí biết bao tài lực mà bỉ bỏ bao bộ sách nầy, thế có tên rồi kế nhiều thế bí mật và ngay hiểm lắm, cho tới thế mới xuất quân còn đã 22 quân cờ mới sắp công soạn 1 cuốn cờ nầy lấu bằng soạn 20 cuốn sách khác, nên từ trước tới giờ không ai chịu soạn vì ngán vàng thì có cuốn sách thiệt chưa đặng tới 85 trương lên đặt lên là cờ thế mua vui hiếu lá Tân Xuất Trí Nam là vì cờ cao thì lời đi cao.

Cuốn nhất số 103 bản cờ thế, cuốn nhì có 61 bản tới 111 cách phá cuốn ba có 51 bản cờ tới 176 cách phá đã in rồi, cuốn tư có 50 bản cờ thế mà nhiều bản mới xuất quân, mỗi bản từ 5-6 cho tới 40 cách phá; mỗi cách phá cũng như một bản cờ thế một bản xuất quân hay bằng chục bản cờ thế có 5 bản cái 2 ngựa thẳng, cả trọn bộ cuốn nào cũng đều bán 0$50, mua sỉ bán có giá riêng ở xa mua bằng có « tem » cũng được, mỗi cuốn thêm 0$12 tiền gởi từ 2 cuốn sắp lên gia thêm mỗi cuốn 3 xu.

Thư và mandat gởi cho M. Lê văn Anh, Commerçant Boulevard Albert ler số 148 Dakao-Saigon.

Hiện trữ bán tại gare Cailard: Rue Mayer Tânđịnh n° 128; Bđ de la Source n° 96; Rue Amiral Courbet n° 43, Rue Vannier 74 Saigon.

MỖI NĂM MỘT LẦN...

nên việc theo mà lấy CATALOGUE 1934 mau mau kẻo hết!!!

43 RUE DES PIPES — HANOI
PHONG-TAI

GƯƠNG PHỤ-NỮ

Vũ' anh-hùng Jeanne D'Arc

(*tiếp theo*)

II

(*tiếp theo trương ba*)

Saint-Michel đánh phá bọn Hồng-mao lúc bây giờ họ noi theo đường bộ và đường thủy mà xâm chiếm ở đó.

Thầy đánh thắng được quân Hồng-mao nên người Pháp cho sự thắng ấy là nhờ có người khuất mặt ủng-hộ.

Hoàng tử Charles, về năm 1419 mới cho vẻ vào bản hình giống thể như Saint-Michel mặt đỏ ra trận, tay cầm gươm bén và ra bộ, như siết một con rắn vậy.

Nhưng ở Doremy, cô Jeannette không được rõ nhiều sự mầu nhiệm của thánh Saint Michel.

Một bữa kia thánh Saint Michel nói:

— Thánh Catherine và Marguerite sẽ theo nhà ngươi. Hãy hành động theo lời họ biểu, vì họ đã được điều dắt ngươi, chỉ về ngươi những điều ngươi phải làm và người phải tin tưởng nơi lời nói của họ. Những việc hành động ấy là do nơi bề trên day bảo.

Lời nói ấy làm cho cô vui vẻ vì cô hằng ngày thường tin tưởng nơi hai bà chúa ấy lắm. Chúa Sainte Marguerite thì được toàn thể Pháp sùng bái vì bà lo bảo hộ dân bà trong lúc sanh và che chở mùa màng cho nông phu.

Ở Lorraine và Champagne dân sự tin tưởng bà Lâm. Có nhiều người đạo chở kinh trên lưng lừa đi rao cùng khắp. Họ biểu dân sự tới rờ những cuốn kinh ấy. Nhờ vậy mà họ kiếm tiền quyên khá đến.

Cô Jeanne thường đi xem lễ mà lần nào đến nhà thờ cô cũng thấy hình bà thánh Marguerite và nữ tướng, tay cầm cây rầy nước thánh và chơn thì đạp lên đầu con rồng. Cô nghe người ta thuật lịch sử của bà thánh Marguerite nên cô biểu như thế nầy đây:

Thánh Marguerite sanh trường ở Antioche cha bà Théodore làm thầy cả. Hồi lúc còn nhỏ thì người ta giao cho vú nuôi và lại cho vào đạo một cách kín đáo. Một hôm nọ lúc Sainte Marguerite được 15 tuổi có đi chăn chiên của vú nuôi có, quan chủ tỉnh Olibrius thấy cô đẹp quá đâm ra thương cô. Nên chi ngài mới biểu kẻ tay chưn bộ hạ cũ-đi dắt cô Marguerite tới, nếu cô là chủ chăn chiên thì ngài lấy làm vừy, bằng là đầy tớ của kẻ khác thì ngài sẽ đem về dùng làm đầy tớ của ngài.

Người ta dắt cô về, khi hồi đến nơi quận tên tuổi và cô cố giữ đạo không thì cô trả lời rằng cô và tên cô là Marguerite.

Ông Olibrius mới nói với cô

— Cô là một người như vậy mà đi tin tưởng nơi một kẻ bị đóng đinh trên cây thập tự.

Nghe cô trả lời rằng Chúa sống đời-đời kiếp-kiếp, ông ta nổ dóa bắt cô Marguerite bỏ tù.

Qua ngày hôm sau ông đem cô ra xử và bảo cô:

— Nếu cô, nên thương đến cô sắc đẹp của cô, và hãy tin tưởng theo như chúng thì cô có lợi ích nhiều. Còn nếu như cô cứ một mực như trước thì ta chẳng phân thấy cô đâu.

Cô Marguerite trả lời rằng:

— Chúa đã chịu chết vì tôi, thì tôi phải chết vì chúa.

Nghe câu nói ấy tức thời ông Olibrius sai treo cô lên, đánh cô bằng roi và rửt thit cô bằng kền sắt. Mấu nơi mình của cô Marguerite chảy ra không khác nào một ngươn suối rất trong sạch.

Người cô mất tại đây đầy khổ và Olibrius thì dầu mặt lại để tránh thấy máu me. Hành-hà như vậy xong, ông ta ra lịnh mở dây và lôi cô Marguerite về khám nhốt như cũ.

(*Còn tiếp*)

Cigarettes « COFAT »

20 điếu thuốc

MỘT GÓI 0$05

Quí vị nào hút thuốc « COFAT » chẳng nên quên rằng hãng BOY-LANDRY đổi mười bao không thuốc « COFAT » một gói nguyên hai chục điếu « COFAT ».

Hay là đem những chỗ kể sau đây:

Ở CHOLON
TIỆM — TRINH-LE-SANH — 350 rue des Marins.

Ở SAIGON
TIỆM — TRINH-THANH — 6, Amiral Courbet (Chợ-mới)

Mỹ-vị cao-lương

Nhớ lời nguyện-ước ba-kỳ... Ra xuất sĩ có biết thì gởi mua

Trước kia ở quê bao đây, chúng tôi có tuyên bố rằng: Bổn hiệu TẠO NHƠN-ĐƯỜNG chế nhơn thân hành đi Trung Kỳ ngồi tìm cho được mấy món thuốc cần yếu. Khi trở về liên thực sẽ cũng biến cho quí vị đồng bào nhơn sa hạp các món thuốc CAO LƯƠNG cần chữa bịnh trầm trệ cho mau hiệu nghiệm. Hà tháng nay mới LIÊN THÀNH các thực vậy xin bà cáo tam kỳ đồng bào được biết có mấy món thuốc CAO LƯƠNG kể sau đây

1° LỘC GIÁT-GIAO thượng hạng mỗi lượng giá... 1$20
2° HỒ CẤT GIAO thượng hảo hạng mỗi lượng giá . 1.00
3° QUI-SÂN-GIAO — — — mỗi lượng giá ... 0.70
4° LÃO-THỰC ĐỊA cửu chưng cửu sái mỗi lượng giá... 0.60

Còn nói về mấy món khác như là Long diên hương chánh ký NAM thiệt QUẾ THÀNH nhiều hàng tối qui vị muốn mua hãy viết thơ tìm giá riêng bổn hiệu sẵn có thuốc Tả SAI-PHONG-THẤP thuốc Sĩ LAO bổ TẠNG HOÀNG bổ lão qui ông qui thầy các vị giáo sư và học sanh BIỂU KINH BẠC-BẠI HOÀN trừ bạch đái hạ điều kinh bổ huyết cho qui cô qui bà, ba thứ thuốc đây đều có hộp mỗi hộp giá 1$00

Có bán cách ẩnh hoá giao ngân qui vị mua khỏi chịu tiền rồi, thơ nơi mandat đã ngày M. TRƯƠNG SINH Y le directeur TẠO NHƠN ĐƯỜNG N° 298 rue du marché à Govap Giadinh.

N-B. mười mấy năm hiệu Tạo nhơn Đường chúng tôi được vững bền thật do tại cả tam kỳ đồng bào có lòng hoá cố tạo nhơn đường đồng nhơn cảm tạ.

Vạn-An-Đường

Đại-Dược-Phòng

Đường Boucaumont, số 38
Cầu-Mùi — Cầu-ông-Lãnh

Bổn đường đã đổi lời ta cơ chư tôn bấy lâu có lòng giúp Bổn-đường trong trường thương mãi, tiêu thụ các thứ thuốc cao đơn, hoàn, tán và nhứt là hoàn thuốc hồ sắc vàng của Bổn-đường.

Bổn đường thiết nghĩ mỗi việc chi đều có kế hoạch giả đối, mạo danh cả, nên Bổn đường muốn cho chư tôn khỏi lầm và những hiệu thuốc của Bổn đường khỏi phải bắt bư truyền, Bổn đường xin chư tôn hãy nhìn kỹ cái hiệu của Bổn đường « ÔNG-VOI » có đủ chứng cớ tha.

Nay Kính
HUYNH-THÀNH
Pharmacie Vạn An-Đường

Ecole « Guillerault »

88 rue Frère GUILLERAULT — SAIGON

Cours spéciaux pour Européens, Français d'Indochine, et Naturalisés français.

Préparation des enfants aux Lycée et Ecoles primaires supérieures françaises de garçons et de jeunes filles.

La langue française y est rigoureusement employée.

Demandez notre prospectus.

HỌC CẦM BÁNH XE HƠI — Mau giỏi — Thi mau — Giá rẻ hơn các nơi

TRƯỜNG XE HƠI

96 bis, Đường LAGRANDIÈRE — SAIGON
TRỊNH-HƯNG-NGẪU
Chủ trường lãnh dạy

«TRƯỜNG CỦA TRỊNH-HƯNG-NGẪU TỐT VÀ DẠY GIỎI HƠN HẾT» LỜI KHAI CỦA ÔNG CHÁNH SỞ XÉT XE NƠI TOÀ.

HỌC TRÒ LỤC-TỈNH CÓ NƠI ĂN Ở TẠI TRƯỜNG

Cười chơi

DỄ ĂN KHỔ QUA

— Loài đề có lích gì? thầy giáo hỏi;

— Bẩm đáp: — Dạ loài đề có sữa để uống rất bổ, thịt ăn cũng bổ.

— Dễ ăn thức gì?

— Dễ ăn tạp lắm;

— Kể nghe coi.

— Dạ dễ ăn cỏ, đậu đũa, khổ qua.

— Ai bảo mấy đề ăn khổ qua.

— Dạ bữa hôm tôi nghe một ổ nọ, là một thầy kia rằng: «đề lẽ ăn tạp khổ-qua không chừa».

N. H. Q.

THƯƠNG CON

— Em phải răng học cho giỏi hà cha mẹ mới thương chớ!

— Ô, vậy thì em không muốn học giỏi đâu, anh!

— Sao kỳ vậy?

— Chớ anh không nghe nói: thương con cho roi cho vọt ??

TIẾT KIỆM

A.— Mặc kinh tế khủng hoảng! Ta cứ việc tiết kiệm thì bao giờ cũng dư ăn mặc!

B.— Anh tiết-kiệm thế nào, tôi nghe coi.

A.— Thì, vì dụ, mọi lần, một tiếu thuốc tôi cũng tự mua lấy hút, bây giờ tôi cứ nhờ mấy bạn mà «bòn», không phải tiết kiệm là gì!

B.— Chà! khôn lắm! một cái kế-dụ khác nói nghe chơi.

A.— Thì, vì dụ, lúc tiền nong còn dồi dào, ở nhà tôi từ vợ con đến đứa ở, mỗi bữa cơm đều có thịt một con gà, mà bây giờ chỉ còn một mình tôi ăn thôi!

B.— Thật anh giỏi tính quá. Tôi chục sát đất mà.

N. T. H., đường Reims

TÙNG THƯỢNG VÀ HẠ

Từ thuở nào đến giờ, cu Bẹt hưu hề lìa khỏi nhà, hôm nay ở vụ gì đó mà người ta kiếm cu tôa ân Saigon nên mới được lì Saigon lần thứ nhứt.

Lúc đến Saigon cu ta không biết tôa ở chỗ nào hiền kêu xe kéo lên đi cho dễ, cu hỏi tên kéo xe.

— Nhờ anh kéo tôi đến tôa nhà từng thượng với từng hạ anh mấy tiền bao nhiêu?

— Từng thượng 5 cắt từng hạ 3 cắt,...

Cụ Bẹt ngồi từng hạ lâm cho anh phu xe kéo không nổi, thêm nữa phải năn nỉ cụ lên ngồi trên.

Cụ Bẹt đặt ý nói:

— Cám ơn anh, nãy giờ tôi ngồi từng hạ nó đau đít quá! Ở dưới lính tôi cũng có thử xe nầy nhưng lại kêu là xe bò ệt.

BUỒI-TÍNH (Bentre)

MUA CULA THIỆT NGUYỄN-VĂN-TRI MỚI CHẮC ĐƯỢC THỨ THIỆT

Thế-giới-ngữ đối với Tôn-giáo

(Lời bàn của một người Esperantisto xứ Brésil)

Nguyễn-công-Môn dịch thuật

Năm 1907, phái chủ-động T.g.n. Ido có tính hay khinh bỉ, chế nhạo và thoá mạ phái T.g.n. Esperanto. Họ gây lên những cuộc bút chiến rất kịch liệt để cổng kích ý tưởng nhân-loại của Thế-giới ngữ.

Theo ý kiến riêng của họ, vấn đề Thế giới ngữ chỉ là một khoa chuyên môn và vật chất, tự nó ta u tiêu giệt những cảm giác về Tôn giáo. Sự nghiệp gì to tát đáng kính trọng, họ cũng đem ra bình phẩm, và những nhân vật đã tận tâm kiệt lực làm việc cho lý tưởng chung của nhân loại thuộc về Thế-giới ngữ, mà chính những người này đã sáng nền đắp móng cho cái tiếng tốt đẹp, hữu ích như Esperanto cũng còn bị họ thoá mạ nữa.

Phái Esperanto lúc bấy giờ đã mạnh lắm rồi, nhưng phái Ido lại mạnh thế hơn cho nên nó chia rẽ Esperanta ra để truyền bá Ido đi khắp các nước.

Thời đó, ở Brésil có hai tờ tạp chí mới xuất bản gọi tên là Astro Idista Ligmno Internacional mà những người đại biểu (Delegué) của họ toàn là những nhà ngôn-học lỗi lạc cả.

Hãy nám đấu, thế lực Ido mạnh tới cực điểm, cho nên họ kêu cáng chế nhão và bình phẩm ý kiến quốc tế của Esperanto. Họ xoay hết cách mà cách nào họ cũng đắc thắng Esperanto phải chịu kém thế, không tài nào tranh luận được.

Song thời thế thay đổi lắm cho chữ T.g.n. Ido phải suy đồi, nó cũng như cái lâu đài to lớn xây trên đám đất cát, bao nhiêu công lao của những người ra động thành ra công giải trắng.

Hai tờ báo nói trên kia, sống được ít lâu, thế lực càng ngày càng suy yếu rồi chết hẳn không còn tài nào hồi sinh được nữa.

Ở bên Âu châu, Ido còn sống trong cái cuộc đời rất khó khăn, lại hai tờ tạp chí rất quan trọng cũng theo bạn nó mà biến mất. Các nhà Ngữ học lỗi lạc trước bênh vực cho Ido trong mấy năm trường đến nay cũng thoái lui. Thôi cái sự chia-rẽ phân-liệt Ido với Esperanto đáng tiếc tới đây là hết. Song, còn một vài người bênh vực cho Ido đến cái phút sau cùng biết rằng không sao cứu được, sinh ra nản trí bỏ ý tưởng quốc tế ngữ mà đi theo sang con đường khác.

Tay vậy, công cuộc lớn lao ấy không phải bị tiêu giệt hẳn đâu, nhưng bài Ido công kích Esperanto kia trước, tưởng làm cho cái tiếng này bị trụy-lạc, nhưng nói cho đúng ra lại đem giúp ích cho Esperanto, vì những nhời công kích ấy mà người ta thêm nỗ lực sửa sang cho Esperanto được tốt đẹp hơn, hoàn toàn và phong phú hơn nữa. Vậy chúng ta nên lấy sự suy bại của Ido mà làm gương cho cuộc tương lai của Esperanto sau này.

Chúng ta đã thí nghiệm rằng thay đổi một thứ tiếng nào tức là làm giảm mất hình thể văn chương của nó, mà nhất là thứ tiếng ấy lấy văn chương làm gốc.

Thứ nữa, chúng ta tự tin rằng Tôn-giáo và nhân-loại chủ-nghĩa điều là phần cốt yếu của một, hai tiếng Thế-giới-ngữ trong thời-kỳ tiến hóa mới sơ sinh. Vậy ta xem qua lịch sử của mấy thứ tiếng sau này thì rõ.

Chữ Hebreu được dự vào tôn-giáo, chữ ấy còn dùng để viết trong các thánh kinh, dù mà những người hebreu đã bị vong quốc từ mấy thế kỷ rồi.

Chữ Arabe còn được thịnh hành, nhiều nước còn dùng tới nó để viết những kinh truyện về đạo Hồi-Hồi.

Chữ Latin còn được những người theo đạo Thiên chúa dùng và bao lần nó trong các kinh thánh.

Chữ Volapick là một thứ chữ nhân-tạo cũng đã được công chúng hoan nghênh một thời, nó đã được nâng ta dùng tới để viết các tạp chí và được một kỳ hội-nghị. Nó lại được nâng ta truyền bá như một thứ tiếng thuộc về tôn giáo để thờ phụng đức Trời.

Còn Esperanto này, khi mới lọt lòng ra đã liệt ngay vào hàng chữ của tôn giáo. Trong kỳ hội nghị lần thứ nhất, khi độc diễn câu song, có hát theo một bài cầu-nguyện rất hay, rất cảm động. Thực là một ý tưởng rất bạo siêu của Zamenhoff tiêu sinh vậy.

Trong 600 kế Hoạch thuộc về Thế giới ngữ duy có Ido sống và làm trọn vẹn mấy kỳ Hội-nghị. Nó chính là chữ Esperanto khi trước mà cái chữ sau này còn giữ được cái tinh thần nguyên bản của nó.

Cho nên Esperanto ngày nay được nhân loại Hoàn toàn yêu chuộng.

Các chứng **Bịnh phong tình**

ĐẠI-LÝ CÁC THỨ THUỐC CỦA HIỆU

Lê-huy-Phách Danh tiếng nhứt HANOI chuyên trị các bịnh

Bịnh phong tình — Giang-mai — Thiên trụy

Ho siểng — Phổng tích — Thuốc bổ á-phiện

Các thứ thuốc kể trên uống rất mau khỏi, tuyệt nọc không lại sinh dục, không mệt nhọc, làm việc như thường

Trẻ bán ở tiệm bên đồng: DƯƠNG-VĂN-VY 109, Rue d'Espagne -:- SAIGON

TISSUS EN TOUS GENRES

TRINH PHUC-LƠI

FONDÉE EN 1896

7, Rue des Cantonnais, (TONKIN) Phố Hàng Ngang, HANOI

Đủ mặt hàng TƠ, LỤA, VẢI

«NỘI-HÓA»

Chuyên môn bán Contre-remboursement khắp các nơi

Quý khách muốn biết giá hàng và mẫu hàng xin gởi thơ và đính theo timbre poste để trả lời

CÙ LÀ ! CÙ LÀ ! CÙ LÀ !

NHÂN ÔNG LÂN GIÁO TỬ CÓ CẦU CHỨNG

Trị bá bịnh rất hiệu nghiệm như : nhức đầu choáng mặt, xây xám, bần thần, đau bụng, ỉa, mửa, no hơi, tức, nức cục nhức răng, tê, mỏi sưng, nhức, ăn không tiêu và nhiều bịnh không kể xiết. Giá mỗi ve . . . . . 0 $ 10

Bà con nên có sẵn một ve trong mình rất hữu dụng lúc đi đường xa, đi tàu, đi xe, lại giúp ích cho người Annam trong việc thương mãi.

Nhớ nhìn kỹ CÙ LA nhân ÔNG LÂN giáo-tử của nhà thuốc *Hào-Hoa-Đường* bào chế mới phải là thứ thật, coi chừng thứ giả mạo hay giống tựa tựa.

NÓTA. — Cần dùng Đại-lý gởi thơ thương nghị.

Tiền học sụt 40 %

Muốn cho bạn trẻ đều có thể theo học trong hồi eo hẹp trường "ECOLE CENTRALE DE COMMERCE" định sụt học phí xuống 40 phần trăm, nghĩa là :

Mỗi khoa trước 8p.00

Bây giờ còn 5p.00 *thôi.*

Cần hỏi điều chi thêm, xin viết thơ cho :

M. TRẦN-MẠNH-NHÂN

Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce

67 Rue Vannier (Tandinh)

-:- SAIGON -:-

Savon Việt-Nam

tốt hơn hết

Saigon, le 25 Juillet 1934

M. HUỲNH-THÀNH

Chủ tiệm Vạn-An-Đường

88 rue de Donaimont Saigon

Thưa ông,

Đặt ra ở đời, hễ thầy dở thì chê, còn giỏi hay thì khen. Ấy là lẽ tự nhiên không thể tránh được. Ông cho tôi nhắc lại : từ mấy năm sau nầy tôi về ở quận Cầu muối thì người nhà tôi thường dùng thuốc tiệm của ông mà thôi. Lớn nhỏ đều nhờ thuốc của ông tiếng vậy. Thật là thuốc khá hay. Nhất là thuốc ho con nít và thuốc ho người lớn. Mỗi khi bị cảm mạo phong sương sanh chứng ho, thì chỉ nhớ mấy hiệu thuốc của ông mà tiêu bình và lại trong hồi nóng nhiệt và bịnh ban thì hiệu thuốc « liêu-ban thối nhiệt » của ông rất là thần hiệu. Cái hiệu thuốc ho sắc vàng của ông cũng nên nhắt lại, thật là hiệu nghiệm, mà chắt là ít ai hay ý mà dùng.

Vậy, nên tôi xin đề lời mà đăng ơn ông và giới thiệu cùng lòng bào những hiệu thuốc kể trên đây đã rất hay.

Từ-ân Hiếm

N° 149 rue Donaimont

SAIGON

TRẦN - DƯƠNG - DI - ĐƯỜNG

SÂM-NHUNG ĐIỀU KINH

CHỈ BẠCH ĐAI HOÀN

Nhãn hiệu « SONG-PHỤNG »

Thuốc thành trị đường kinh và chứng bịnh đái lâu ngày. Thuốc nầy chủ trị những bịnh đau mắn, kinh không đều và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết đến nỗi nước da vàng mình vóc ốm, muốn làm bịnh lao nếu uống thuốc nầy cho thường chẳng bao lâu thấy có công hiệu lạ lùng trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ngủ tự nhiên tật bịnh phải hết. Ấy là một phương thuốc vương đạo trừ tật mà lại bổ nữa. Tánh thuốc rất hợp với khí hậu các xứ nóng đã ngoài 30 năm nổi danh tiếng khắp Nam-kỳ Lục-tỉnh đã có mua đáng phần nhiều trị bịnh rất công hiệu.

Trước mỗi ve bán 1$50

Bây giờ mỗi ve bán 1$20

Y-học-sĩ : TRẦN-KIỂN giám chủ

Tiệm tại đường Paris số 28 Cholon

Những món thuốc hườn tán hiệu « Song Phụng » của bổn đường kể từ ngày nay trở đi đến nhứt định bán hạ giá 20 phần trăm (Rabais de 20 %).

HỎI MUA CHỖ NÀO CŨNG CÓ

RƯỢU "DUBONNET"

ĐOẠN THIÊN TIỂU-THUYẾT

ĐẮM XÁC NHÀ GIÀU

Một cái nhà ngói ở gần quận Long mỹ. Đường giữa lúc ngoài, trời giọt mưa rỉ rả trên giường bà Ng. nằm dấp mền, hơi thở mòn mỏi dường gặp muôn xa lánh cõi trần.

Dựa bên cạnh giường ông chủ T... là con trai của bà, đứng nghe hơi thở của mẹ mà lòng lo buồn dã dượi. Ông sẽ lấy một tờ vàng bạc đưa cho mẹ và nói : « Nầy má ! má hãy lấy năm đồng bạc đây mà uống thuốc » Bà Ng. cầm tờ « vàng bạc » đưa cận trong con mắt mà nhìn, giây lâu bà lắt đầu và vò tâm « vàng bạc » mà liệng đi. Ông chủ T... mới lấy tâm giấy bạc thiết mà đưa cho bà. Bà nhìn coi rồi xếp lại mà dút dưới gối nằm.

Ông chủ T... hãy giờ có ý mừng thầm, vì thấy bà mẹ còn tỉnh táo chớ không phải lẫn lộn gì. Ông mới hỏi rằng : « Nầy má ! Vậy chớ số bạc mười mấy ngàn đồng lâu nay má cất ở đâu ? Má hãy chỉ cho con. Chẳng may má có qui đời, thì con lo chôn cất và phụng tự ».

Bà Ng. ngó quanh, ngó quất.

Cô em gái của ông chủ T... là Bảy Nh... chủ cái nhà nầy, đang đứng dựa cửa buồng, lóng nghe câu chuyện. Cô lẻ có biết bà già để kiếm kêu cô chăng. Cô bèn lật lật nắm áo anh mà kéo lôi, xô ra khỏi buồng và nộ nạt rằng « Tiền bạc gì mà hỏi, mà đương mệt mà anh không cho nghỉ hay sao ? Anh sợ má thách không tiền chôn thôi để tôi chôn, tôi không cần đến anh đâu ! ».

Ông chủ T... đang lúc « cọ chơn » hơi giận trang hoàng. Ông mới mắng rằng « Tôi ra hỏi mẹ tôi của cha mẹ để cho thăng chung « chết » của hãy nói đem về tuổi nên hãy gat bà già đưa tiền chôn bây cất giấu, đang nuốt cho hết... Nay hãy tính bịt miệng bà già đây chớ gì ? »

Cô Bảy Nh... cùng với cái anh chồng « chệt » của cô, kẻ guốt người cây, vật đánh ông chủ T... tơ-bơ từng bừng ; lại còn cấm không cho ông chủ T... bước cẳng tới nhà....

Thương lại cho ông chủ T... ấn nầy công như lần khác, lâu nay vì cha mẹ ông trọng con gái ít hơn hết. Có ngày giữa lúc ngoài, mình lanh lợi, nên không kể gì đến anh chị ; đánh chuổi anh chị, đó là sự thường của cô.

Cách vài ngày sau, bà Ng... chết.

Ông chủ T... là con trai trưởng nam, đang ở nơi nhà lớn, theo lẽ thì phải lo chôn cất mẹ. Song vì thì hai của mẹ ở nhà đưa em gái ngỗ-nghịch, ý có quyền thế... Còn ông thì thiết thà, cơm cơm không bể, nên không biết tính làm sao.

Con của ông chủ T... đến lấy lúc có mà xin cho cha mình đem thi hài của bà nội về nhà lo việc tổng tang kẻo thế tình đi nghỉ mà c... Bảy Nh... cũng nhứt định không cho.

Cái đám xác cho nhà giàu mà coi ra lành tanh. Kẻ quen-thuộc, ai cũng thấy việc trái lẽ, nên ít người đến viếng thăm cùng điếu lễ. Người lanh cho đến đổi cha con ông chủ T... đến chưu tang, cô Bảy Nh... không lẽ làm cảng gì, nhưng lại đổi đãi một cách rất lạc lẽo.

Lúc còn một người chi cả là bà hương-sư Kh... bấy lâu cũng vì bất hòa với em út, không có hai tin nơi đó. Nay mẹ chết cũng buộc lòng phải tới. Song cô bảy Nh... lại xua đuổi, không nhận các lễ vật của cho đem đến cúng-tế. Bà Hương-sư Kh... lấy làm tức tối.

Đến khi sửa-soạn cất đám ra chôn. Bỗn đào-sự vừa nghe lời anh nhưng quan, ấp vào quyết [illegible] quan tài [illegible] thì đã thấy bà Hương-sư Kh... xuất cấu [illegible] đang hướng lấu bom mà ngăn [illegible] đến phá [illegible]

Cuộc tổng tang [illegible]

Một lát [illegible]

[illegible] người lanh [illegible] xếp « chệ hư » [illegible] thoát hỉ, để [illegible] tổng - tang được vẹn toàn !...

Bởi thất thế nên cô mới ha mình phục lụy. Ai trông thấy cũng biết cô ta « giả đại quan ái », gánh chôn cho được thấy mẹ để lập luôn cái sổ tiền lớn lao kia đi.

BAO - LA

(Longmy)

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE DE SAIGON

7, Rue René Héraud, Tândinh

Bonne préparation de professionnels

Comptabilité — Commerce — Dactylo — Sténo — Banque

Anglais — Français Commercial

Professeurs

M. LÊ-VĂN-MẸO — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine — Chef Comptable de la Sté Anon de Crédit Expert Comptable près les Tribunaux*

M. BÙI-VĂN-QUAN — *Diplômé des Ecoles Supérieures de Commerce de l'Indochine et de Lyon — Comptable of The Texas Company Ltd — Ingénieur — Tuseur.*

M. LƯƠNG-VĂN-HẬU — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine Chef Comptable de la Pharmacie de l'Indochine Expert-Comptable près les Tribunaux.*

Demandez le prospectus au Directeur : Lương-văn-Hậu

CÔNG : TY

Forvil và Docteur Pierre

Đồ thứ dầu thơm

— : Phấn : —

Savon rửa mặt

Nước súc miệng

Savon đánh răng

KHẮP CÁC NƠI ĐỀU CÓ BÁN LẺ

Đại-lý độc quyền

INDOCHINE IMPORT. C. HUCHET

40-46 Rue Pellerin -:- SAIGON

LÀNH HẠNH-PHƯỚC — Nhứt hạng dủ bông

TUSSOR 1934 TO' RÒNG

LỤA Nhứt hạng LỤA LÉO

Nhà - To' - Lụa — 70 Rue Vannier, chợ cũ — SAIGON

14 năm

VÕ-ĐÌNH-DẦN

Đại - Dược - Phòng

danh tiếng

329 Rue des Marins—Cholon

Phân-chuẩn : 118 rue d'Espagne Saigon (Có Đại-lý khắp nơi)

Một phương thuốc bí-truyền lâu niên ở Trung-kuế nơi Đông-Dương chỉ có chúng tôi tìm ra và chế được

ĐỆ NHỨT TỰ - LAI - TINH

Thuốc nầy muốn chế cho được đúng phép, thì phải dùng nhiều dược liệu khó kiếm và mắc như vàng. Người uống thuốc nầy vào thì khi huyết thấy vận hành, tinh thần liền phát vượng. Thật là vô cùng huyền diệu ở nước ta chưa có thuốc nào bằng.

1°—Bạn ông còn trai trẻ, hơn mê sắc dục, muốn cho lâu ngày không bại thận suy thần đau lưng nhức gân, mệt nhọc, lãng trí, lao, thường uống thuốc nầy thì khí huyết sung thạnh luôn luôn.

2°—Bạn ông tu trung niên sắc, thấy trong mình hay đau yếu mệt nhọc, bởi thuở nhỏ ham chơi bời và thất dưỡng, uống thuốc nầy thấy sức lực phục hồi.

3°—Mấy người già cả hay mỏi gối đau lưng hay mệt rung ray chơn, nhức trong gân, uống thuốc nầy thấy bền bỉ vui vẻ.

Thuốc ĐỆ NHỨT TỰ LAI TINH có tài làm cho con người bớt ăn củng nhiều, ngủ được ngon, nên khí huyết sanh thêm được mau, để bồi đắp cái thiếu khí người đã quá vui say vật chất.

Thuốc ĐỆ NHỨT TỰ LAI TINH bổ gân cốt làm cho hết xây xẩm, lỗ tai kêu, uống mình lãng trí mất trí. Làm hết đau lưng, rang ngực no hơi ăn khó tiêu bón uất, hay đi tiểu ón minh, hồi hộp.

Những người đã có bịnh Di tinh, Mộng tinh, Huyết tinh, uống lâm thuốc nhiều, lâu ngày nặng thêm hết rồi mà thất dưỡng hoặc hết rồi mà bị liệt dương, dùng những thuốc có vị đắng hằng ngày hết chán ngán sầu não da mặt xanh vàng, mất ngủ kém ăn đau lưng rang ở dạ dưới (vì lẫm thuốc làm cho ngăn nắt tinh quản, tinh không ra, đáng cầu danh sấp thời) thì mau mau hãy uống thuốc nầy dậng lấy sức trở lại. Trẻ chầy người sẽ bị bịnh lao, tuyệt tự, [illegible]

Giá 1 hộp 6 hoàn (hộp kiểu) 1$50

(Thầy tu, ở góa, và học sanh chớ dùng)

ĐAU NHỨT TRONG GÂN, TẬT RUNG TAY, MẤT NGỦ VÌ NÃO ĐỘNG THẦN-KINH, HAY CẢM-XÚC PHIỀN MUỘN, LÀM VIỆC NHIỀU, ĐAU MỎI XÁI-THỊ BỊNH NHỨT ĐẦU ĐÔNG, BỊNH KINH v.v..

KIM-TINH-ĐƠN

KIM TINH ĐƠN là một thứ thuốc mới tìm ra, ở trong nước chưa có Dược-Phòng nào hết chế Chuyên trị về các bịnh thuốc Thần kinh như là tay run, trong lòng, hồi hộp, hay sau rầm hay giận hờn tánh tình quạo quọ không chừng đổi. Ban đêm hay thao thức khó ngủ hay đau nhức tay chân KIM TINH ĐƠN trị thiệt hay những tật bịnh của người lớn và trẻ con. Trị được những chứng mà người thường gọi là bịnh *la*:

1°—Đang ngồi vựt xây xẩm ngập đầu, bắt gụt đầu xuống bàn.
2—Đang đi bay bỗ máu xâm tế xuống bắt tỉnh.
3—Ngủ hay nghiến răng, mớ lớn tiếng mà không chiêm bao.
4—Cười khóc quạo quọ với chuyện không đâu.

Còn những người tối ngày làm lụng mệt nhọc hoặc làm việc bằng trí bấi oãi đau nhức từ chỗ khó ngủ uống KIM TINH ĐƠN thì hết đau nhức ngủ được ngon. Sáng dậy thấy trong mình tho-thới khỏe khoắn. Bịnh nhức đầu thường uống 1 ve hết liền nhức đầu đông uống 3 ngày hết tuyệt.

Đàn bà có thai giả tháng hay nhứt mỗi uống KIM TINH ĐƠN thiết hay. Đẻ rồi mấy ngày đầu mỏi mê rêm mình, uống 1 ve KIM TINH ĐƠN thấy sẽ khoẻ khoắn, ngủ ngon ăn được nhiều.

Thật là một thứ thuốc quí lạ nhứt mà nhà thuốc VÕ ĐÌNH DẦN dám đem danh giá mười máy năm của mình, để đảm bảo cho sự hiệu nghiệm.

GIÁ 1 VE... 0$25 — 1 HỘP 10 VE... 2$40

Thuốc đại bổ Tinh-khí cường-kiện sức lực uống mau lên cân, mật uống sức thì khỏe. Trị bịnh mất mãn huyết kém gầy cả hay mệt đau lưng mất ăn ngủ Thanh niên đa sắc-dục bạt-nhược Thận hư bổ ốc lòng Tinh than mỏ mệt, Lãng trí hồi hộp. Trị những chứng chân đau bạ hư huyết. Môi xanh con mắt có quầng đen, Bạch đai Bạch đàm bồi cơ bịnh bậu. Bồi da sắc dục bồi cơ bịnh ở tử cung hoặc bồi cơ bịnh đã nhiều lần mà con người phải hư hao. Con nít chậm lớn bồi thiếu sức lực, học sanh quá [illegible] lẫng trí nào thấy lộn xộn. Thần kinh bị nào động đêm ngủ hay đi tinh, con mắt thiếu thần. Người ốm xanh, hay đau lưng đau ngực khạc ra huyết,

CÁC CHỨNG TRÊN ĐÂY HÃY UỐNG :

CỬU-LONG-HOÀN

(Thuốc có danh nhứt ở Đông-Dương có Đại-lý tận bên Hương-Cảng Đài-Loan, Tỉnh-Châu Xiêm-la)

GIÁ HỘP 10 HOÀN... 0$50 — HỘP 4 HOÀN... 2$20 — BÁN LẺ MỖI HOÀN... 0$05

ÔNG BÁC SĨ

Jean de GRAINVILLE

tốt-nghiệp trường đại học Y khoa ở Bá-Lê, cựu Y-sĩ ở các nhà thương của hội Bảo-an xã-hội ở Bá-Lê (*ligue de Préservation sociale Paris*) trân trọng cho anh em bà con hay rằng kể từ ngày 1er Septembre ông mở phòng khám bịnh ở đường Paul Blanchy số 195.

CHỊU THEO LỨC KHÓ KHĂN
Cắt may đứng mode giá theo bây giờ giá rẻ hơn các nơi

QUAN - TRUNG

3, Amiral Roze :- SAIGON

XIN ĐẾN VIẾNG
THÌ SẼ CÓ GIÁ PHẢI CHẲNG

Thuốc điếu hiệu

TAM KỲ

Thuốc hút không khô cổ, mùi thơm giá thật rẻ

Cie INDOCHINOISE DES TABAC
17 Bd Kitchener SAIGON

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

Sữa bổ nhãn xanh bảo kiết số ngon nhứt.
Đấu giá được chịu cho nhà nước trong 1935, cho các đại học-đường, nhà bảo-sanh, nhà thương con nít, nhà phước thiện. Các tiệm lớn toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FRÉXOR

2 rue MAC-MAHON /43 Quai de BELGIQUE tél. 233

MUỐN SANG

Vì 2 tiệm cơ kinh xiết nên muốn sang lại một tiệm ở đường E-pagne số 175-177 hiện thời có 27 người ăn pension cơm Annam, mỗi người 14p.00 mỗi tháng và có bán đồ thức ăn uống hàng ngày được nhiều người hoan nghênh chỗ thị tứ và có tên uổi 12 năm rồi xa gần đều biết.

Xin đến nơi NGUYỄN-VĂN-ĐẠO, 76, Bd. Bonnard -- SAIGON.

Dân thợ dệt vải bản Huế-kỳ bất bình

Gần hai triệu người đình công

Hôm thứ hai rồi, đảng lý cuộc đình công của dân thợ làm các xưởng tơ vải ở Huế-kỳ đã hoàn toàn rồi. Nhưng hôm ấy là ngày lễ Lao-động, nên qua bữa thứ ba mới nhứt định.

Người ta nói dân thợ làm quần áo cũng đình công nữa.

Theo viên thông-tin của tờ *Daily Herld* thì cuộc đình-công nầy sẽ là cuộc lớn nhứt trên hoàn cầu, xưa nay chưa hề có. Ngày đầu đám thợ làm nón cũng ấp biểu đồng nữa. Vậy là số dân đình công số lối, một trăm 800 ngàn người chắc the nào cũng có nhiều vụ lôi thôi.

Bữa thứ hai rồi, nhơn ngày lễ Lao-động (*Labour Day*), ông Green là hội trưởng của Liên-đoàn có đọc một bài diễn van nói về cuộc đình công. Đại ý như vầy :

Mùa đông sắp tới chỉ có một phương pháp giải nan thất nghiệp là bớt giờ làm việc (một tuần còn 30 giờ còn hơn là 40 giờ.

Tăng tiền công thiệt hành chương-trình tao-tác gấp lên và phát tiền cứu giúp ngay cho thất nghiệp thì mới được.

Ngoài vấn-đề thất-nghiệp mà ông Green nói đó, chánh-phủ Huế-kỳ có điều tra bên Âu-châu phương pháp cứu giúp thương xuyên và trực tiếp, chánh phủ bỏ rồi. Bởi vậy ông Green kêu nài. Nhưng chắc hẳn rồi cũng vô hiệu quả, một là chánh phủ chống lại, hai là phe tài chính mạnh lắm. Và lại cuộc đình công nầy dân thợ miền Bắc và miền Nam không đồng tình, vì chúng không có nhập vào liên-đoàn.

Có nhiều dân đình công có vẻ, nhưng kết quả không lấy làm mãn ý.

Một điều nên biết là liên-đoàn lao-động tuyên bố vô tội bình mà đình công chớ không phải có ý gì cộng sản cả.

Savon Việt-Nam tốt hơn hết

Mắt mù tay cụt mà đánh được máy chữ

Sau mấy năm lâm linh thủy, lại đã từng lân mình vào nơi súng đạn, ông Clare Brooner người Mỹ đã hiến cho tổ-quốc hai mắt và hai tay. Tuy vậy mà ông vẫn điềm nhiên, không buồn, vì ông biết mình chưa phải là người vô dụng cho xã-hội.

Mà thật thế, nay ông vẫn còn giữ chức thư ký trong toà kho bạc ở Hoa-thịnh-đốn (Hoa-kỳ). Ông trông coi về việc đánh máy chữ.

Tay đã mất rồi thì có dùng dao được nữa. Ông phải dùng chơn, ông bảo người thay đổi cái máy lại, thêm vào một ít máy móc. Cái máy sửa xong ông lấy lâm phải lông lâm. Khi ông đánh máy thì không như ta, nghĩa là ông dùng chơn đạp ở chỗ dàn đạp như một người thợ may ; đánh cũng lanh chẳng kém gì người có hai mắt và tay.

Cách sửa đổi trong cái máy chữ hy, không thể kể ra đây được, vì kể ra cũng vô ích, ta không hiểu được, vì ta không phải hạng người quen máy móc.

Rút cục lại ta chỉ đáng khen cái trí kiên nhẫn, lòng quả quyết và nghị lực của ông Brooner, đến lúc cái thân đã tàn, còn chưa hơi thở vẫn phần đấu không thôi. Một lòng vì tổ-quốc, ông đáng làm gương cho hết thảy bậc ý-lai sau chúng. Một cuộc đời — cuộc đời của kẻ đã hiến mình cho nước, đến lúc đã [illegible] thương mà không nhựt lòng hăng hái, không chán để thay gian nguy, chẳng bỏ cho người mình lúc đã lui về vườn [illegible] để yên hưởng cái tuổi chưa già đã lấy làm gia, thì đã vô nói [illegible] chẻ tai, nước ngoài xã hội, chẳng khỏi phong [illegible] nói cực [illegible]

Mộng Bạch

300 đồng bạc thưởng

Cho ai tìm ra hay là bắt được kẻ đâm chú Triều-châu

Chắc độc-giả đã thấy cái bài tay mang đeo cái thuật chuyện một người khách tên Pengan tên thiệt là Trương-vinh-tăng, hôm thứ năm tuần rồi vừa bước lên xe hơi, thì bị một người lạ mặt đón chém nhiều vít rất nặng ta Khánh-hội, chú Pengan hiện nay dưỡng lành tại nhà thương Bồn Đô, chú có tuyên bố rằng nếu ai điềm chỉ hoặc bắt được tên thủ-phạm thì chú thưởng cho 500$.

Năm trăm đồng bạc trong buổi nầy cũng là một số tiền « nổi » lắm vậy ai muốn lấm sẽ đó rán chịu cực lân lội thử coi.

Ở Trung-kỳ quan còn buộc dân mua rượu nếp sao

Quảng-Ngãi. — Vẽ câu chuyện buộc dân mua rượu, thì đã có bịnh-vực của quan Khâm-sứ gởi cho viện Dân-biểu Trungkỳ đại-ý nói chánh-phủ không có lịnh buộc dân mua rượu.

Thế mà các quan thừa hành ở các địa-phương vẫn làm sai bản ý của chánh-phủ.

Như vừa rồi tại phủ Sơn-Tịnh ngày 2 tháng 7 vừa rồi (11-8-34) có trát quan phủ sức (số 1978) cho lý trưởng các làng đại lược nói đúng 7 giờ mai ngày 6 tháng 7 (15-8 34) phải thân dẫn những dân rong làng người nào có lành tiền bài bán rượu đem bài đến nhà hầu hiểu, và lý trưởng phải hiểu dân trong làng người nào chưa sánh tiền bài bán rượu thì bảy giờ phải tìm người đến nhà lãnh bài bán rượu, mỗi làng cho được 5, 6 người hoặc 4, 5 người. Cuối cùng có câu nói : Việc nầy là tối Tình sức.

Đương giữa lúc kinh tế khó khăn nầy, chay cho có ăn đủ sống và lo xâu thuế đã khổ rồi, tiền đâu mà uống rượu ! nên nghe cái lịnh nầy, dân xã đều lấy lâm kinh ngạc.

Kẻ nấu rượu lậu hay buôn rượu lậu bị lụy đã đành, đến như dân không uống rượu, có lội tình gì mà phải buộc ? Chánh phủ nên nghĩ thế nào.

Tiếng Dân

PHỤ-NỮ VIỆT-NAM

NÊN CHÚ Ý

Bịnh Bạch huyết là một bịnh rất hiểm nghèo cho phe phụ nữ hơn hết ; nếu không sớm trị hay là dùng thuốc không đúng cơ ; phát sanh ghẻ gớm, chẳng biết bao nhiêu người đã thiệt mạng, là tại kinh nguyệt không đều, tử cung hư hàng hư nhiệt, cùng hơi độc máu xấu nhiễm vào, hay là sanh đẻ nhiều lần trễ trở nào động tử cung. Đau trăng đa dưới, đau rang hai bên bông đau ngay lưng, bịnh huyết ra đầm đề, hoặc vàng hoặc đỏ, đường tiểu không thông, đường đại uất bón. Sau dùng thuốc Điều kinh Bạch đái hiệu Ông Tiên, khối cần bơm rửa mà giảm bịnh đều tuyệt Bạng có thai cũng có tháng mà huyết bạch ra đầm đề dùng thuốc nầy cũng hiệu nghiệm. Mỗi gói chỉ có 0$30, nửa lẻ 1$50, một lẻ 2$00. Không biết bao nhiêu thơ khen tặng từ đàn đầu quan, đã ấn hành kiểu chứng trên một bảo nầy, nhưng cuộc đời quý bà quý cô có đáng mới biết chắc.

Các tỉnh trong Nam-kỳ, Trung-kỳ, Cao-miên và Lào, nơi nào có treo bản ÔNG-TIÊN thì có bán.

MUA SỈ DO :

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN Annam dược-phòng

54-66 rue P. Blanchy prolongée Phu-nhuận-Saigon

NÊN NHỚ : người bịnh đau bạch-đới-hạ lai gốc bịnh phong tình cần dân-ông sang qua, phải dùng thuốc Bưu-độc ÔNG - TIÊN đặng giải tiết nọc ra, xem đặng thuốc nầy mới hiệu-nghiệm.

EDITION D'OUVRAGES SUR LES SCIENCES PSYCHIQUES

Siêu-thần-học-viện

44, Rue Vannoigne 44,

(Cochinchine) TÂN ĐỊNH - SAIGON

MỤC-ĐÍCH LÀ PHÁ TAN SỰ MÊ TÍN VÀ Ý ĐOAN VÊN MÀNG CHƠN - LÝ

Chuyên đạy và khảo cứu các khoa thần-học.
Xuất-bản sách Ma-thuật và thôi miên-học.
Trữ bán nhẫn Van-Lực Thôi-miên.
Ai muốn hỏi điều gì về thần-học, viện vui lòng giản-giải cho được rõ ràng. (*Đính có trả lời*)

Chuyện Phật Như Lai

RÚT VÀO BỤNG CHIM KHỔNG-TƯỚC

Truyện cổ tích khai thiên thuở trước

Có con chim Không-tước [illegible]
Phát Tổ bị nạn nuôi đi
Nhân xây, người không tước thì [illegible]
Hồi cơn nó về nhà cùng hoa
Ngài lại con xung [illegible] xung con
Thiệt người chép chu [illegible]
Ai đời lũng rưỡi mà còn sống đâu!
Người yêu đuổi ân lá [illegible]
Phần ở trong sanh, cổ [illegible]
Dạ bụng nhiều chúng nau nung
Để lâu bao-ở rách tung cỏ ngay
Hoặc thời ruộc chết ngay lập tức
Vậy sớm nên mua phát thuốc nầy;
Tên là thuốc trị Đạ-DẦY
Của hiệu ĐỨC-TRỌNG [illegible]
Uống vô lành mạnh sống [illegible]
Nhờ SÁO NAM NHANH [illegible]

MỖI GÓI 0$60

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG [illegible] số 343, đường [illegible] Cholon.

Bổ - phế chỉ khái thủy

Thuốc bổ nước thần hiệu phàm mới ho hay lá ho lâu, ho gió, ho rách cổ uống một chai thấy giảm.

THANH-ĐỘC BỔ TÁ HOÀN

Thuốc xổ độc bổ chứng, uống hoàn thuốc xổ chuyên môn trị nóng nắt trong ruột, hoặc là sinh bụng no hơi, ăn uống không tiêu trong mình nóng nổi thì uống thuốc nầy sẽ khỏi mạnh chẳng phải lâm thường xin thỉnh qui khách lưu ý.

Còn đã thu thuốc báo chế CAO-BỔN HOÀN TÁN vân vân.

Xin mua lực chân qui khách đến tiệm lớn mua nhiều lí không luận bổn hiệu cám ơn

Xin nhìn cho kỹ nhãn CON ÔNG mới khỏi lầm thuốc giả.

Gia Bửu Dường dược phòng
135 rue Cây Mai Cholon

Cung tụng lương-y

Nhơn vì tôi mắc phải bịnh trí gần một năm mời lần đi song mà đã ra nhiều lấy lâm bực bội, khó chịu may nhờ bạn điềm chỉ ông thầy **Ngô-kiến Thanh** ở Cholon, tôi mau mau đến đó cho ông coi mạch và điều trị, chẳng đầy mười ngày thì lành bịnh, cách ông trị theo tân-thời, êm ái, ai ai bên Trung-Quốc và xứ Việt-Nam cũng đều nghe tiếng ông lâu rồi. Chang biết lấy chi đền đáp ơn ông, nên tôi đăng bảo động như ai rủi lâm bịnh như tôi xin tìm đến ông **Ngô-kiến-Thanh** ở Cholon Rue des Jaudes. Ruelle 26 - Compartiment N° 3, thì ông trị mau lành bịnh nặng

Trần-hữu-Điền
Instituteur Ganh (Cantho)

Một nhà thất-nghiệp 5 ngày rồi được châu cấp hoàn-toàn

Tôi có được bức thơ của ông giáo ở tại châu - thành (Cần-thơ) ông trước kia làm giáo lăng không cấp bổng, buồn cho ông gặp thời thạ đổi xây, người không cấp bổng, bị nhà nước xa thải. Lúc còn làm giáo viên, ông [illegible] thiệp với tôi và có nhờ tôi giúp ông. Đến khi thất-nghiệp ông hết sức buồn tưởng phải khốn cùng cho gia quyến của ông cả thảy là năm Ông sống lấy lát, từ buổi thất nghiệp đến nay chỉ có một nghề ông chỉ treo trước cửa ông gói, lời trên vài đồng.

Vì lòng thành thật ông viết thư mua thêm thuốc, và cầm ta ơn tôi, ông thuật cách sống thừa chỉ nhờ bán mấy món thuốc. Tôi đăng bà nầy là sự thật tôi vì danh giá nên đầu tên ông. Vậy các nhà buồn, và qui ngày thất nghiệp, cũng nên làm như cách của ông mua thuốc về bán lại, được hoả hồng nhiều. Xin đó nơi Nguyễn-v-Lượng boîte postale 66 Saigon Khắp cả Đông-Pháp có trên 800 nhà đại lý rồi. Bán hiệu gần nhiều món thuốc khác nữa bổ ích bền thì có người đến mang.

Đồ-như-Liên

91 rue d'Espagne 91

SAIGON

Làm biểu hiệu Đồng vàng, bạc, thau Trữ bán, kim-tiền, kim-khánh, và đồ phụ tùng, huy-chương,

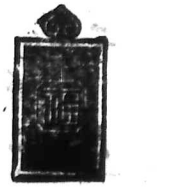

AUTO-COMPTOIR
N° 100 RUE D'ESPAGNE — SAIGON. TÉL. 746

BỔN TIỆM CÓ BÁN

PNEUS — ESSENCE — BOUGIES CHAMPION — ACCESSOIRES
ACCUMULATEURS DIMIX và SLEM - ROULEMENTS à BILLES
— PIECES DETACHEES —

CITROEN — UNIC

GIÁ RẺ. XIN QUÝ KHÁCH
TỚI MUA MỘT KHI RỒI BIẾT

VO-VAN-SUU

TRỊ BỐN THỨ LẬU
BÁ PHÁT BÁ TRÚNG
Là thuốc trị bịnh Phong-tình

BỔ Á-PHIỆN

Của hiệu TIÊU-THÂN-TIÊN. Ở Tonkin gần lại bào chế chẳng dùng cỏ Á-phiện. Cách bổ giảm đã thái mà lại bổ dầu cho lão nhược bao nhiêu, tráng ngân người cũng không sai một, làm việc khoẻ mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ sanh ra cái ung bịnh gì hết, đi đường dùng mà hút rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1p.00
Ve nhỏ 50 hoàn giá 0p 50

Hút ít 2 cây 3 ve đủ bổ, ai mua dùng không công hiệu xin trả tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại gare Catinet, rue Mayer 123 Tândinh. Bd de la Somme 86, Amiral Courbet 43 và rue Vannier 74 Saigon, nâu tiệm đều có danh tiếng xưa nay. Đồng có bán thuốc hiệu Tiêu-Thần-Tiên ai mua cũng phải ngừa giả mạo.

Còn bịnh đương mắc cùng đau lậu. ai bịnh nặng nhẹ bực bào uống trong ngoài 2p.00 tuyệt nọc. Đường sanh đục cũng thêm sung tức. Dương mắc I ve giá 1p. uống 7 ngày đau lậu 1 ve 0p 50 uống 2 ngày lậu gì cũng phải tuyệt nọc. Thuốc gởi lãnh hóa giao ngân. thơ và mandat gởi cho M. Lê văn Anh Commerçant Boulevard Albert 1er N° 142 DAKAO SAIGON

Thuốc
PHONG-TINH
hiệu
ÔNG-TIÊN

DÁM LÀM CAM - ĐOAN

Như các chứng bịnh sang độc về phong tình qui ngài dùng hoàn đơn thuốc rẻ tiền man mạnh mà lại hợt cái dòi về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai nếu lỡ nhai thì sưng răng sưng nướu còn nói vào theo bao tử rồi thì ợt mửa sống phát bịnh nhơn đã đau rồi thì mạnh liền nhưng ít lâu trở lại vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Tôi thức khuya làm công chuyên mất dầu cho mạnh thế nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nong nóng lành lạnh đau chơn nhứt mỏi đau xương sống đau thất ngang lưng đau rang nơi ngực, đường tiểu ra như rợi chỉ boặc muốn lỏ tiểu ở đâu thì lỏ. Lâu ngày hai cho tánh mạng mang khổ cho thế nhi. Đồng-bào ai lỡ đau nhằm mấy chứng bịnh trên đây, mỗi phát hay là đau lâu năm nặng hay nhẹ thì mấy dùng thuốc **SƯU ĐỘC BÁ-ỨNG - HOÀN CỦA HIỆU THUỐC ÔNG-TIÊN** *Trong 15 ngày ắt thấy rõ tài thuốc tầng lắt gốc độc ra dư'c tuyệt khỏi trừ cũng không hại cảnh dục không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Giá hộp 1p.50 uống năm ngày.*

Có bán lẻ các nơi đại lý thuốc ÔNG-TIÊN ở ba gốt lãnh hóa giao ngân đa

Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Annam Dược Phòng
64 86 Rue P. Blanchy prolongée
PHU-NHUAN — SAIGON

Kết hôn

Kính lời cùng thân bằng và quí hữu ở xa động hay rằng: ngày 26 Aout 1934. Tôi có làm tê kết hôn với cô **Trần-kim-Lang**, thượng giả ở Saigon.

M. Nguyễn-ngọc-Hà
Comptable au Crédit Lyonnais de l'I. C.

Hào quang ngủ sắc

Nay lâu nhờ quí bà quí cô giúp bổn hiệu đặng thạnh hành nay tôi muốn quí bà quí cô đặng vừa lòng hơn nữa, nếu tôi chỉnh đốn lại cái mỹ nghệ về các món nữ trang kim thời cho thêm xinh đẹp mới. Bổn hiệu có mướn thợ về catalogue hơn 200 kiểu nhẫn-đeo, vàng và cà-rá đề biểu quí bà quí cô tùy thích chọn kiểu, và lại bổn hiệu có trữ đủ các thứ hột xoàn Đức, Huê-kỳ, Xiêm ngọc thạch mài rất khéo nước chiếu thiệt lành chẳng kém gì xoàn thiệt.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, bổn hiệu sẽ hết lòng làm cho xứng đáng lòng tin cậy của quí bà quí cô.

Mme RÂN-KIM-LANG
Hiệu SAO-NHÂY
27, Amiral Courbet — Saigon

N. B. — Cần dùng thêm 2 người thợ biết làm vàng và biết nhận hột

MỸ-LỢI

Chuyên bán đồ cho trẻ em
68, Rue Vannier, 68
CHỢ CŨ — SAIGON

Mới lại rất nhiều kiểu nón, áo và vớ bằng laine để trẻ em bận lạnh và nón rơm.

Có bán các thứ chỉ laines hiệu Pingouin, Irrétrastil, Koliennes, The Big Sister, La Redoute, Rêve d'Ange, Sablé Mérinos, Eva, Zéphyr Le Tigre, Au Bonheur des yeux, Royalty, v. v...

Các thứ chỉ hiệu D. M. C.— Mền laine và coton.—Đồ dùng của hướng-đạo, và nhiều thứ hàng tạp-hóa khác.

MỚI LẠI
LAINE 2 FILS
ĐỦ MÀU
VÀ THUNG THÊU
Giá rẻ và bán lẻ tại hiệu
MỸ-LỢI

Sảng đất thì nên cất nhà cho mấy mươi gia-quyến bị hoả hoạn ở

Cuộc hỏa hoạn ở xóm nhà nghèo sau trường học vừa qua thì hiện nay có rất nhiều người không thể nào chế nổi một cái chòi tranh để đụt mưa tránh nắng trong hồi nầy, bởi trong đám người bị rủi ro cháy nhà đó có lắm nhà nghèo chẳy nóp đi lặn.

Sau khi ngọn lửa vừa tàng thì đã có hội cứu tế do quan chủ tỉnh làm đầu, đứng ra lập sổ quyên tiền để cứu giúp cho những gia đình chẳng may đó và các bà hảo tâm ở chợ đây cũng rất sốt sắng với chuyện nầy; song chẳng qua tạm thời ở đất đó thôi, chớ không sao chấu toàn cho nổi. Mỗi nhà năm bảy đồng của quan chủ tỉnh lấy trong sổ tiền quyên mà phát cho thì không sao họ tạo lại một cái chòi con con để ở, bởi vì họ còn rầu buồn chưa lo đặng thì sổ tiền của quan chủ tỉnh phát cho đó họ đã nuốt hết rồi có đâu còn mua cau, trevà là dừa nước đặng cất lại một cái chòi mà chịu cùng mưa nắng.

Thầy cộn lâm gia đình chưa nơi đunn trú, quan chủ tỉnh có cho phép họ đon đả vào trong trường học mà tá túc ít ngày. Ít ngày chớ có phải ở hoài nơi đó đâu vì bửa trưa trường gần đến. Thầy cảnh đương khốn đốn của nam mười cái gia đình nghèo cháy nóp chưa làm sao cho có lặng một cái chòi mà ở, thấy điều dường Nguyễn văn Mạnh lức là tư tiền bửa cho một khoản đất, đâu ở bao lâu cũng không thau tiền, cho những gia đình bị cháy nhà về đó cất chòi mà ở. Nghe có người bửa cho đất cất nhà thì đám người bị hoả hoạn vàn cảm phục tâm lòng hão hiệp đó, song đòm lại sổ tiền quan chủ tỉnh phát cho hôm nọ đã bị cái nợ bung đói hết rồi, còn đâu mà mua cây lá.

Chúng tôi thấy đặng cái chỗ lúng túng của mấy người bị cháy nhà mà nghèo thẳng tay đó cho không như thợ Của bị hỏa hoạn mà gặp thời (bài sau sẽ nói rõ) nên có mấy hàng nầy mong rằng được dưới mắt quan chủ tỉnh cùng quan chủ quận châu thành. Bây giờ sẵn có thầy Mạnh cho một khoản đất đã đánh rồi thì bây giờ nhi vi thượng quan nên dạy làng xin ít chưc cây cau, tre và lá dừa nước của ít vị nghiệp chủ trong làng, vì những mốn nầy họ có dư bởi cây nhà là vườn của họ mà cất thì cho một đầy chưng mươi cặng nhà hay nhiều hơn cặng tốt để cho những gia-đình nghèo hơn hết lại rủi bị nạn lửa lăng cang về ở thì may cho họ lắm.

Có người hỏi chúng tôi rồi ai làm Chúng? tôi xin thưa: thì bảo những người đó, những người bị cháy nhà đó thì ra cùng làm lấy mà ở, thế nào họ không chịu. Lại nữa, đã bà tháng về sau làng thâu mới đang năm ba cây bạc để bỏ vào quỹ Bản lão viện, như tiền phí vậy chẳng tôi tưởng họ cùng vui lòng. Chỗ nghĩ của chúng tôi như thế xin đăng dưới mắt quan chủ tỉnh và quan chủ quận châu thành, vì nên nghĩa bản lời viện Bản lão xin có tiền vào mỗi tháng về sau đã ba đồng cùng đó.

Kiên-Vân

Dính - chánh

Hôm trước chúng tôi có giới thiệu cuốn tiểu thuyết không hiệp mà tên đó M. Trương kế An sắp xuất-bản.

Ấn công sắp lận là M. Trương kế An là tác giả cuốn tiểu thuyết, sự thiệt tác giả là M. Phước Xuân ở tỉnh kêm bằng mà giao cho M. Trương kế An xuất bản. xin đính chánh kẻo có việc lầm lộn. H.T.

Hỉ tín

Chúng tôi tiếp được bằng hiếp [illegible] mình bạn Trương Lập-Tao [illegible] bài bản «Lục-tỉnh Tân-văn» đến ngày 9 Septembre đây làm lễ thành hôn với cô Nguyễn thị-Hường nữ giáo viên ở Gò-công.

Chúng tôi xin mừng cho anh bạn và chúc cho đôi vợ chồng Nguyễn-Trương được mọi hạnh phúc trên đời.

BUỔC-NHÀ-NAM

Thuốc bổ
ĐỨC-TRỌNG
ngăn ngừa những sự mộng tinh-mộng và thứ tuyệt bịnh
Di-TINH
hết đau lưng
MỖI VE 1$00

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG ANNAM số 802, đường Cây-Mai gần đầu Cây-Mai. Cholon.

Đề bán Nguyễn-thị-Kính và mấy nhà đại-lý ở Lục-tỉnh.

Một bộ phim cực kỳ đẹp
TẠI RẠP CHỢ BỜNG
SAN-TAI-LUK
CHOLON

Bổn rạp lấy làm hân hạnh cho qui vị hay rằng bổn rạp mới mướn được một bộ phim rất là xem phải hãi hùng tựa là KINGKONG định đến đêm thứ bảy 8 Septembre sẽ khởi sự chợp cho qui vị được biết một cái đều là thứ tám ở trần gian.

Bổn rạp phải chịu tốn kém rất nhiều mới mướn được bộ phim nầy, song bổn rạp vẫn để ý giá thường đặng đến đáp cái thạnh tình của qui vị mến yêu bổn rạp bấy lâu, đến xem động đáo một cái thiệt hành rất là lũng vượt ra khỏi phạm - vi của trí tưởng con người ở thế-kỷ 20 nầy.

Mới lần thứ nhứt qui vị sẽ được thấy những trận đau chiến gồm ghe của một con khỉ đột bề cao 15 thước với loài ác thú, mới lần thứ nhứt qui vị sẽ được mục kích cái cách oanh cự của con quái vật ấy với một toán phi thoàn, cai sức mạnh phi thường của nó tuông rừng, phá núi, lật xe hơi, bóp nhẹp xe điện làm cho qui vị phải rùng mình ghê sợ.

Nói tóm một lời muốn làm thành bộ phim nầy phải tốn 2 triệu bạc và bố ra 3 năm trường mới có thể phô bài trên tấm vải những đều mà mắt của qui vị chưa hề thấy, tay cũng chưa hề nghe.

GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI

Phòng riêng	0$64
Hạng nhứt	0$43
Hạng nhì	0$22
Hạng ba	0$11
Con nít hạng ba	0$06

Mấy hạng trên con nít chẳng thâu nữa phần tiền vì it chỗ ngồi, mỗi bữa chiếu đúng 8 giờ chiếu đều có bản giấy trước tại rạp.

Xin lưu ý: Thứ năm và chúa nhựt đúng 3 giờ chiếu có hát ban ngày.

sà bông VIET-NAM tốt hơn các thứ

Giá lúa và tin tàu

Giá lúa tại Cholon

NGÀY 7 SEPTEMBRE 1934

LÚA
(Mỗi tạ 68 kilos)

Gocong	1.54	Omon	1.43
Bentre-Bairi	1.54	Cairung	1.43
Bentre	1.48	Tho Not	1.43
Mytho Tânan	1.48	Longxuyên	1.43
Cai Lay	1.43	Châudoc-Blanc	1.37
Cai Be	1.43	— Rouge	1.16
Vinhlong	1.43	Tânchau	1.15
Bakê	1.43	Sadec-Blanc	1.42
Can Chong	1.45	— Rouge	1.15
Cang Long	1.45	CAOMÊN	
Travinh	1.45		
Baisau	1.45	Battambang	1.40
Bachiêu	1.50	Banam	1.40
Rachgia	1.53	Souirêng	
Phuoc-Long	1.56	Loa do	1.15

GẠO
Moi tạ 60 kilos)

Gạo N° 1	25 °/.	2.40
Gạo N° 2	40 °/.	2.30
Tâm 1-2		1.90
Tâm 3-4		1.70
Cám trắng		1.05
Cám lức		0.45
Bao lúa ve		14.00
Bao gạo		23.00

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Dalny	9 Sept
General Metzinge	13 Sept

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Claude Chappe	15 Sept
Min	12 Sept

Ở Tàu về

Aramis	14 Sept

Singapore về

G.G. Van Vollenhoven	11 Sept

TÀU ĐI

Qua Pháp

Compiègne	6 Sept
Min	15 Sept
Aramis	16 Sept

Ra Bắc và Trung-kỳ

Dalny	12 Sept

Qua Tàu

André Lebon	6 Sept
Kouangsi	18 Sept

Qua Singapore

G.G. Merlin	10 Sept

NHỚ XEM
KING KONG
tại rạp: SAN-TAI-LUK

Mây chục căn phô ở Giađinh hạ giá rất rẻ

Phô cất theo kiểu kiêm thời, vườn trường, lót gạch, rất đẹp, rất hạp vệ-sanh, có đèn, có nước sẵn.

Phô ở chỗ thanh tịnh, mát mẻ, sạch sẽ, phải nơi cho qui ông qui thầy ở, gần ga Bàchiêu rất thuận tiện đường xe đi lâm.

Trước hồi kinh tế, phô nầy cho mướn 22$00 một tháng bây giờ hạ còn 12$00. Còn phô 16$00 bây giờ hạ còn 10$00 và lại có phô cho mướn 9$00 một tháng nữa.

Đã gần đường xe được nơi thanh tịnh, mà giá lại rẻ nữa thì thiệt là hạp với thời buổi nầy lắm.

Ai muốn mướn hay là coi phô, xin đo nơi tiệm Hứa Phước Mỹ ở Bachiêu Giađinh. Nên hỏi mướn trước để sau rồi tiếc.

MUỐN ĐƯỢC NHIỀU NGƯỜI BIẾT TIỆM HÌNH MỚI
INNOVAT PHOTO
155, 157 Rue Catinat
SAIGON
(Kế nhà hát Tây)

Chúng tôi đặt giá đặc biệt từ ngày hôm nay cho đến 31 Août 1934:

Hình chụp bán-thân kiểu kim-thời «ĐẦU LỚN» rửa ra đủ các màu theo hoà học Panchromogène, cỡ Cartes Postales, sáu tấm

2$00

Quí ông, quí bà nên lên chụp thử mới biết rõ cách sắp đặt của hiệu chúng tôi mỗi đồ đều có ý muốn cho bình chụp được vẻ mỹ thuật.

Quản lý chuyên môn, 30 năm kinh nghiệm đừng chụp sẽ vừa lòng qui khách

Có để hình kiểu trước cửa tiệm.

QUÍ BÀ QUÍ CÔ CÓ BỊNH NÊN ĐỂ Ý

Nên dùng thuốc BẠ ĐÀ SƠN QUÁN TÂN là thuốc phát - minh trị bịnh đau tử cung và Bạch - đái - hạ. Người có bịnh ôm ấp trong mình lâu năm chầy tháng đau trăng trắng da dượi, sanh bạch-huyết từ niên rất nguy hiểm che thân-thể. Bước người đang rồi đau đặng lành bịnh không sai một. Cách trị bịnh khác hơn thuốc khác, trị cho trong tử cung hết đau thì hết ra bạch huyết chỉ uống một lần mà bịnh hết huyết chân phải như các phương thuốc khác, thấy bạch-đái ra nhiều, uống cho cầm lại, nghĩ thuốc ít ngày thì bịnh trở lại, uống thuốc hết tiền mà bịnh không lành.

Quí cô quí bà ai là người có bịnh xin đăng thử một lần mới thấy rõ, thuốc nầy đã trị chẳng biết bao nhiêu bịnh đau tử - cung và bạch-đái-hạ lâu năm chầy tháng, làm cho bật dường sanh-đục, đùng thuốc nầy bịnh hết dứt và có thai nghén.

Vì vậy cho nên chẳng biết bao nhiêu bức thơ khen tặng tôi để lên tượng đăng lên các Báo, đờn bà có thai, đờn bà mới sanh đề bị đau tử-cung và bạch-đái ra nhiều uống cũng hiệu-nghiệm.

Mỗi hộp 1p.00, uống năm ngày

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG
THUDAUMOT
Chủ-nhơn, Y-học-Sĩ Võ-Văn-Vân Bào-chế

Có bán tại: Cô Nguyễn-thị-Kính, Thanh Thanh Saigon và các nhà Đại-lý khắp nơi.

Films chụp hình hiệu
LUMIÈRE

Ba thứ film rất tốt
muốn chụp giờ khắc nào cũng được

LUMICHROME

Có thể in ra những bức hình không dai rất lẹ

TIỂU-THUYẾT của BUỔC-NHÀ-NAM N° 44

CHƯƠNG THỨ BA

II

Cậu cười gằng, đường như đã hiểu ý bà. Cậu nói:

— Được đó. Gia tài của ông nội tôi, tôi lãnh tiền hưởng, chưng đã nợ rồi, đều còn hay hết, tôi cũng không bỏ xót đi đâu. Tôi tính gì dữ vậy. Ai thương tôi, mến tôi, tôi thương mến lại; và bề thương mến người nào, tôi phải ở gần người đó luôn luôn. Nợ mợ, tôi tính xong thì thôi, mợ chớ có lo chuyện bao đồng, vô ích.

Bà hương kiểm trợn mắt, ngó chị em Quyên, đoạn dủ áo, đứng dậy nói:

— Ở, muốn sanh sự, sau đừng trách số.

Quyên lặng thinh ngó bà đi ra. Chị hỏi em:

— Sao em không chịu đi Giồng luông nữa, ba? Lại vì cớ gì bà già đó bề muốn em bỏ biệt làng An-điền nầy vậy?

Quyên cười, đáp:

— Chị đừng giận, nghe chị hai. Tôi không có thù thiệt với chị hết... Tại tôi thương con chồn bà, và con đó cũng có tính với tôi, nên khó cho tôi quá!...

— Em lếu lắm... Nói hoài, bà đừng có chọc gái, đừng chơi bời nữa mà không nghe,.. Chị buồn lắm, nói cho em biết.

— Không phải tính tôi thương con đó như mèo chuộc qua đường vậy đâu, chị hai. Nói thì nói vậy, chớ tôi chưa bề tính tự gì với nó. Tôi tính để thưa với chị cưới nó cho tôi đó.

— Hết con gái rồi hay sao, em nhé cháu bà hương Kiểm Đó em cưới. Em quên chuyện ngày trước bề lấy đay tớ bà, làm thiệp hạ chế cưới bà cả làng, lánh bà như lánh bình phung đó sao?

Con nhỏ đó nghe nói châu chồng bà, chớ không phải chửi rủa, mà chửi nầy. Đó là kẻ gia đình không mấy thật thà của ông nội hồi trước, người ngu đần, thô lỗ không học hành gì hết. Em phải biết: mua heo phải chọn nái, kén gái cưng phải lựa giòng. Em làm càng vậy, thêm tôi nữa...

Quyên định chưa cãi lẽ với chị cậu hỏi đó...

III

Tánh bà hương kiểm không chịu ai cường ngạnh, nghịch ý bà. Từ con cháu gia đình trong nhà cho đến người ngoại, nếu ai trái ý bà, nếu là con cháu, gia đình, thân thuộc cũng là người nào bà có quyền sai khiến được, thì bà đàn áp liền; nếu là kẻ ngoại gia, không có chỗ liên lạc với bà, bà tuyệt giao với kẻ ấy, rồi có khi bà trở trái làm mặt, lại làm mưu mọi ngầm người ta nữa. Bà giận, oán ai, ba tô ra mọi người thấy tức thì

Bà đi An điền về, vừa sập đủ vô nhà, bà kêu tư Chim nói:

— Tư, mầy phải lo gìn giữ con gái mầy đa. Cái thằng bợm nhỏ bên An điền lớn nó không vừa gì; nó thấy con gái ai ngệ ngộ, nó phá hư hết, tao nói cho mà biết. Thằng hắc nó chết rồi, nó lẻo trở về đó. Con Quyên, mầy để ở trong nhà nó hoài, mầy liệu lấy.

Tư Chim đang ngồi vét nang đương rỗ, nghe bà hương kiểm nói, không ngưng tay cũng không ngó bà, miệng chẩm rãi nói:

— Theo ý tôi, con gái nên lấy hư cũng tại cái nết, cái hạnh nó, chớ không phải tại mấy thằng bợm. Chị nghĩ coi: cui cầm cây kim trên hai ngón tay, chị lấn qua tại hoài, có sợi chỉ nào xỏ cho qua. Đứa nào nên, chị cho nó đi làm ăn xa, chung cha với đàn ông cả ngày, tối đó thằng nào rớ được cái chéo áo nó. Đứa hư, chị có nhốt nó trong buồng gối, c ung quanh nhà chị rào tám cái hàng rào chắc g nó có chửa, chị cấm nó cũng không được. Vì vậy: nết nó hanh hao nguyệt, nếu bị người nhà ngăn cấm quá. nó phải lấy bà con, anh em nó trong nhà — chú tư kì ông nói *lấy đây tớ* — chớ không ai!...

— Cái nào mầy cũng biết hơn tao hết Tao nói vậy là tao lo cho mầy chớ có ích gì cho tao đâu. Tự ý, mầy nghe hay không, tao không ép. Bây giờ, tao lo phận tao. Mầy thấy hôm, gần một năm nay, nhớ tao sáng tính tao mới rước được mấy bà con nhỏ nầy (bà ngó Như Hương, năm trên vào, gần vách xóng, đọc truyện)...

Bà thấy tư Chim phải, tom tư Chim ngay, bà lai giận thêm, bà giận rồi bà càng nói càng thấy tùng lời. Bà đương cây tu đưa vách, lại ngồi trên ván, chỗ cháu bà nằm, kéo khay trầu đem trầu nhai, và nói:

— Thằng quỉ hôn đó trở về, tao phải mắt cũng. Đi nó nó coi Tao đố đứa nào dám xeo vô. cần trở tao cũng phải làm sao cho thằng đó bỏ biệt xứ này.

+++++++++++++

CÒN NỮA

Khi tôi đi Pháp, dọc đường gặp sóng to gió lớn, thời tiết ít hạp với người mình mặt dầu, nhưng nhờ dầu THIÊN-HOÀ là món thuốc hay, đã nhiều phen giúp đỡ.

Năm Phi

Có bán khắp mọi nơi

Dầu-Thiên-Hoà

của nhà thuốc
THIÊN-HOA-ĐƯỜNG
208, rue des Marins-CHOLON

Không thứ nào so sánh đặng

«MÉKONG»

COTAB

DISTRIBUT

Người mắc chứng Mộng Di-Tinh, Người mới khỏi bịnh Phong tình, Muốn hết đau lưng, nhức xương, mệt mỏi, Muốn ăn ngủ ngon nên uống.

BỔ-THẬN...

ĐẠI-ĐỒNG **1 $ 00**

Chứng Đái Hạ thường làm cho người nhan sắc kêu mỏ, bỗng hóa ra tiều-tụy, xấu xa, ghê gớm như bộ xương người. Hãy uống thuốc

Bạch-đái-hạ..

ĐẠI-ĐỒNG **0 $ 60**

Trị bịnh Tử-cung và năm sắc Đái-Hạ một cách quả quyết.

NHÀ THUỐC

ĐẠI-ĐỒNG

96 rue Pellerin 96
SAIGON

NHỚ XEM

KING KONG

tại rạp: SAN-TAI-LUK

AI TIN

Chúng tôi mới được tin chẳng lành rằng ông **Bùi văn-Hỗ** *thân phụ của bạn chúng tôi là thầy Bùi văn Phương thơ toán tại hãng Rauzy et Ville và phó hội trưởng A.M.E.I.C.I.C. đã từ lộc hồm ngày 4 Septembre 1934.*

Vì tình đồng nghiệp chúng tôi xin có mấy lời phân ưu cùng bạn và cầu chúc cho hương hồn ông được sớm tiêu diêu nơi cõi tho.

Jacques LÊ-CÔNG-QUỚN,
và anh em tại hãng Rauzy-Ville.

Củ là Sư tử

Chuyên trị bá chứng hay hơn hết

THOẠI-DƯ-ĐƯỜNG
123 rue de Paris Cholon

Chớ để con trẻ bạ sách nào cũng đọc

(Tiếp theo trương nhứt)

việc đọc mấy thứ tiểu-thuyết dâm bổn và mấy bài ca nhâm nhỉ kia nó đào tạo ra thế đó.

Tôi còn nhớ cách đây vài tháng trong ứ tuần báo *Lu* có đăng bài của một ông trạng sư Pháp nói về cái ảnh hưởng của tuồng chớp bóng đối với bọn trẻ thơ phạm tội lỗi. Trong bài ấy tác-giả nói rằng những đứa con còn nhỏ mà sở dĩ chúng đã làm nên tội lỗi, ấy là vì chúng thường đi xem chớp bóng mà ra, vì có nhiều tuồng chớp bóng có thể xúi giục bọn thiếu-niên làm việc hung dữ bạo ngược được vậy.

Tôi nhâm cái nguyên - nhơn đó ở xứ ta cũng không khác gì. Lắm cậu nhỏ mà đã sanh hư, đã đa tình, đã làm bậy và phạm tội nầy nọ cũng là do ở chớp bóng gây nên một phần, và ở việc đọc sách không ra gì là một phần lớn.

Vậy thì chúng ta, cả gia-đình con cháu, thì ta cần phải làm sao đòm ngó đến sách vở của chúng đọc luôn, và nên lựa chọn, nên lo soạn ra một sở sách riêng để cho bọn thiếu niên đọc.

Những sách ấy phải viết bằng một lối văn giản-dị, thích hợp với tâm trí thức của các bạn trẻ, kiêm những thi-du có ý-nghĩa, đặt ra những chuyện ngụ ngôn có thể giúp cho các bạn trẻ sanh nảy những đức tánh tốt và có thể giúp cho chúng hiểu những việc cần ích ở đời.

Về văn đề soạn sách cho các bạn trẻ cần phải kế cứu và bàn rộng rãi hơn, trong một bài nầy không thể bàn cho hết bao giờ. Tôi nói đây chỉ nói đại-cương vậy thôi.

Song, trong khi chúng ta đang chờ có những sách riêng soạn ra cho con cháu ta đọc đây, ta phải rán để ý chăm nom cho chúng trong việc đọc sách và phải lựa chọn những sách đáng đọc cho chúng đọc thì hay lắm.

Đức Chúa-bà hiện hình

(Tiếp theo trương nhứt)

Gần đây Đức chúa Bà lại trở lại hiện hình nơi đó nữa làm cho người ở chỗ khác tới đây khẩn vái cầu nguyện rất đông.

Chuyện nầy Bà hiện hình lên cho ba đứa nhỏ ngó thấy và Bà lại nói chuyện với một đứa trong ba đứa nầy nữa.

Ngày 16 Juillet rồi, lối 4 giờ chiều, thằng bé Adrien Angot, được 5 tuổi đi ruộng trở về với một đứa gái khác nữa là Marie Villedieu 4 tuổi.

Chúng đương đi nơi một con đường trồng những cây trái thì thình lình trước mặt chúng nó có một vòng hào quang rực rỡ hiện ra, chính giữa là Đức chúa Bà.

Con Marie thấy là nên kinh khủng chạy núp sau gốc cây, còn thằng Adrien dạn dĩ hơn, đứng lại nhìn sững Bà. Theo lối của nó thuật lại thì Bà bừa đó choàn một cái áo rộng trắng, có một cái khăn mỏng trên vai, đầu đội vòng hoa hướng.

Bà không nói gì hết, hai tay chắp lên ngực, chưng không mang gì cả, như vậy một chặp, Bà mới nói với Adrien :

— Con hãy cầu nguyện, ta sẽ trở lại nữa.

Rồi Bà lại nói nhỏ với nó một sự mật nhiệm mà nó vâng giữ kín thật lâu, chưa chịu nói ra.

(Còn tiếp một số)

Em đó anh.....

EM. — Em đó anh, mấy bà mấy cô sang trọng ở Nam-hộ bây giờ họ trang điểm bằng thứ gì ?

ANH. — Anh không biết.

EM. — Em đó anh, người đã ốm yếu mà muốn mạnh mẽ, có da thịt, ăn ngủ ngon, phải làm sao ?

ANH. — Anh không biết.

EM. — Em đó anh, ban đêm hay thao thức, khó ngủ, đau mỏi nhức nhối tay chơn, phải làm sao ?

ANH. — Anh cũng không biết

EM. — (Cười rả rượi). É, cái gì mà không biết mãi ?

Để em nói anh nghe, nghen Mấy bà mấy cô họ trang điểm bằng sữa MỸ-DUNG HOÀNG-HẬU và phấn VÔ-ĐỊNH-ĐÀN Ốm yếu nên muốn mạnh mẽ phải nống CÚU-LONG-HOÀNG Nhức mỏi, thao thức, khó ngủ, phải uống 1 ve KINH-TINH-ĐƠN. Anh biết chưa ?

ANH. — Biết hay chưa đặng chi vậy ?

EM. — (Cười lớn lên) Biết để mua mà dùng mà khuyên bà con đàng với (Anh cười, em cũng cười)

Một bạn đồng-nghiệp mới : « La Bombe »

Này mai đây, ở Saigon sẽ có một tờ báo Pháp-văn xuất bản, để hiệu là : *La Bombe.*

Tờ báo nầy do M. Lê-chơn-Tâm làm chủ-nhiệm chánh-trị (*Directeur Politique*), M. Ed. Dallemagne làm quản-lý.

Chưa biết rõ ngày xuất - bản ngày nào, chúng tôi xin có mấy lời giới thiệu trước với độc giả và mong cho bạn đồng nghiệp mới đây sẽ « nổ đúng » ra sớm thứ coi !

Hội đá banh ở Giarai

Cách 4 năm trước đây hội Giarai tiếng tăm rất lừng lẫy khi đấu với hội Bacliêu, lúc thì cũng hội Cámau tranh tài, đã nhiều phen đem danh thơm tiếng tốt về xứ, lại có một lúc lên Saigon đụng rước quan tổng trưởng bộ thuộc địa (Paul Reynaud; thì cũng với hội Shell Club một trận giao phong cũng được toàn thắng, thiệt rất vẻ vang thay, cho hội Giarai.

Nào đè mấy năm nay lang sống kinh-tế nó cũng chẳng đúng cho hội Giarai, đành lòi cuốn theo dòng khuẩn bách mà tiêu đi.

Thiệt uổng thay cho hội banh Giarai, tiếc thay cho các chiến-tướng vì sức cơn dương hăng hái, mà đành phải chịu khoanh tay.

Bây giờ không có banh cho các chiến tướng dượt, họ lại trở lập đánh Tơ-nit, thì chung cùng với nhau mỗi người ít năm ba cắt mua banh cũ mà đánh, còn vợt thì cây vòng, cây mẻo, mà họ cũng ráng tập, ráng đánh, người ít người ít lếu lổ vẻ rất hân hoan.

Như ngày 1er Septembre mới đây có mời anh em Phú-lộc xuống vợt Tơ nit chơi, thì Giarai cũng trọn thắng.

Thiệt đáng khen cho chiến-tướng Giarai, mỗi người ít đều tỏ đâu ham mộ thể-thao lắm.

Ấy vậy xin qui ông trong bản trị sự hội thể - thao Giarai ráng để chút ít ngày giờ mà lo chỉnh đốn lại trong Hội, trước là giúp ích cho đoàn hậu tấn, sau, nếu mà nền Thể-thao Giarai được rực rỡ trong bước tương lai, thì công ơn của qui ông chẳng nhỏ vậy. Rất mong thay. TINH TÚ

Thuốc đau mắt nước xanh

Chuyên trị :

những bịnh nhậm mắt và đau mắt trứng cá.

Mỗi ve ..... 0$25

Nhà thuốc nào cũng có bán và tại :

TÂN-ĐÌNH DƯỢC-PHÒNG

NGHỀ DU-CÔN

Bọn đứng bên xe hơi chém nhau ra trước toà

Cách đây ba tháng, tại Tân-thanh ở Cholon có xảy ra vụ ẩu mưu chém người ít may không thiệt hết một nhơn mạng.

Chỗ đường nầy đã vắng vẻ lại đèn đuốc không có, thanh ra bọn du-thủ hay họp lên nhau tới đó để đâm chém trả thù nhau.

Hôm trước, tên Văn đi xe kéo tới đó, bị một bọn hai đứa nhảy ra chém đứt quả, may không thì chết mất. Hai đứa chém đó là Sở và An. Văn, Sở, An là đứng bên xe nghịch nhau, bởi vậy nên Sở với An gặt Văn tới đó để rửa hận.

Tòa tiểu hình đem ra xử Văn về phía tiên cáo. Văn hôm ra tòa còn mặc đồ nhà thương, ốm xanh như tàu lá, đầu còn băng bó. Tòa hỏi tại sao bị chém, Văn nói là không biết. Đến như hai Sở và An thì chúng nói là vô tội.

Bây giờ đôi chúng là tên kéo xe ra, tên kéo xe không nhìn được Sở với An. Vì hồi đó đang chạy, thình lình có người ở nhảy ra chém lốp bốp, làm cho nó hoảng kinh, buông xe chạy mất. Chứng trở lại thì thấy Văn nằm trên vũng máu, tay và chơn đều gãy, đầu bể óc lòi ra.

Chuyện nầy là chuyện gì ? Tại sao hai bên tiên, bị không nói rõ ? Quan tòa nói chúng mà thuộc về một hàng riêng, muốn giữ danh dự cho nhau là chém giết, đấu là chuyện nhỏ mon cũng vậy.

Trạng - sư Viviès lãnh cái cho Văn nói rằng chuyện nầy là một chuyện thù oán của hai phe. Tên Bích là đầu giọc của phe Văn đó nọ chém Sở, nay còn ngồi trong khám. Giờ Sở và An lập tâm chem Văn là tay bành và là tay nhặt của Bích.

Ông Vivies còn nói thêm rằng trong hàng đứng bất mối xe hơi có nhiều thứ người : thứ để chém giết và chịu đựng, con có thứ để sau khi rồi cuộc giả chạy tới làm chứng nữa. Ông xin với quan tòa bắt bồi thường cho thân chủ mình 1.000$.

Chưởng - lý buộc tội nói bằng cớ đánh ranh, hãy phạt bao ấy mới được.

Trạng - sư Chính bình vực cho Sở và An. Ông nói bằng cớ không có, xin tòa bỏ vụ nầy

Quan tòa định lại 8 ngày.

Người người đều biết

TRÀ BẠCH LANG CON NAI ĐỎ

Của bổn-hiệu làm ra mùi thơm, nhiều nước, uống rất đã khác, trớp chẽ thật kỹ-lưỡng, nên đặng phần nhiều quí khách ưa dùng. Gần nay có nhiều kẻ giục lợi thấy trà **Bạch-Lang** của bổn hiệu bán đặng chạy nhiều nên làm thứ giả, hoặc không ngon bán ra thủ lợi. Vậy xin qui-khách có mua trà hãy nhìn kỹ cái nhãn trên đây, có cầu chứng và con dấu nổi, kẻo lầm thứ giả.

NGHI-BỒI-NHÂM

TIỆM BÁN TRÀ TÀU NHÂN CON NAI

ở ngan Chợ-Lớn cũ, số 75

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU HẠNG VỐN 250.000 ĐỒNG BẠC

Sáng lập năm 1927

Hội quán : 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. SAIGON N° 61

Dây thép : CREDITANA-SAIGON

Dây thép nói : SAIGON — 749

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 3 ly rưỡi mỗi năm, sáu tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Crédit National và những vé phiếu nào mà chánh-phủ Pháp bảo là Đông-pháp, phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé Quốc-trái và nhận đó số những phiếu nào có đủ cuộc xổ số trong tháng hay là hàng năm.

(Vì công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội)

Bổn-Hội có mua hên Pháp hiệu Tiết-kiệm tốt đẹp bằng giấy mạ kền, để cho bá tánh mượn dùng. Xin qui-vị hãy đến Hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp TIẾT-KIỆM ấy.

Tôn chỉ của bổn hội : LÀM VỀ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN :

Chánh hội trưởng : M. HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, (nay ngài đã từ lộc).

Phó hội trưởng : M. TRẦN-TRINH-TRẠCH, O. *Hội-đồng Hòi-nghị-tư, nghiệp-chủ, Bacliêu.*

(được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)

Hội viên : Dr BIAILLE DE LANGIBAUDIÈRE, O. *Xã tây, Saigon.*

" M. Denis LÊ-PHÁT-ÂN, *nghiệp-chủ, Thủdầu.*

" M. LƯU-VĂN-LANG, O. *Quan lý-sư, Saigon.*

" Dr NGUYỄN-VĂN-THỊNH, *Saigon.*

" Dr TRẦN-VĂN-ĐÔN, *Saigon.*

" M. TRỊNH-ĐÌNH-THẢO, *Trạng-sư, Saigon.*

" M. NGUYỄN-THÀNH-LIÊM, *Saigon.*

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ :

Chánh hội trưởng : M. TRƯƠNG-TẤN-VI, O. *Đốc-phủ-sứ Hàm, Châuđốc.*

Phó hội trưởng : Dr TRẦN-NHƯ-LÂN, *Hội-đồng quản hạt, Saigon.*

Quản lý hành sự : M. NGUYỄN-TẤN-VĂN, *nghiệp chủ, Saigon*

Hội viên : M. BÙI-QUANG-CHIÊU, *Lương-y bổn-quốc, Cholon.*

" M. NGUYỄN-HỮU-ĐỘ, *nghiệp-chủ, Gocông.*

" M. NGUYỄN-TẤN-LIÊN, *Bảo chế-sư, Saigon.*

" M. J.B. NGUYỄN-TRUNG-VINH, *nghiệp-chủ, Saigon.*

" M. ALEXIS THÁI-VĂN-LÂM, *lý-sư, Saigon*

Chấp đình tổng-lý : M. PAUL LÊ-VĂN-GÔNG.

Institution **CHẤN-THANH**

1 à 15 entrée 54 Marchaise
44 à 72 rue Marchaise } SAIGON

Institution **Nam-Hung**

8 grandes villas
17 compartiments } Bd Delanoue—CANTHO

BOITE POSTALE 48, TÉL. 53 CANTHO

Ecole primaire CHẤN-VIỆT

4-5-6 rue Jean Eudel-KHÁNH-HỘI

REVUE CHẤN-THANH

Organe d'enseignement et de perfectionnement en langue française paraissant le 1er et le 15 de chaque mois.

Direction — Administration : 54 Marchaise SAIGON

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE : PHAN-BA-LAN

Diplômé de l'Ecole supérieure de pédagogie

Ancien professeur au collège de Cantho

NGUYÊN NHƠN CỦA BỊNH

MỘNG-TINH, DI-TINH VÀ HUỘT-TINH

A. — *Bởi thọ bẩm tiên thiên bất túc, hậu-thiên thất nghi, tuổi còn nhỏ mà quá ư sắc dục, quán hồn động nhi trông hoá tây mà thành ra.*

B. — *Bởi tức tuổi còn nhỏ, sức lực mạnh mẽ tham đêu sắc dục làm trí còn non không tự chủ động mình, chơi « cách Thả-Dâm » làm cho ngọc quan lớn mà thành ra.*

C. — *Bởi người bị lậu độc uống thuốc công kích sái-phạt và thông lợi tiểu tiện nhiều làm cho thận thấy-suy ngọc quan lớn mà thành ra.*

Bởi ba nguyên-nhơn kể trên mà sanh ra ba chứng bịnh « Mộng Tinh », « Di-Tinh » và « Huợt-Tinh ».

1° *Nằm chiêm bao thấy mộng mị tinh xuất ra là Mộng-tinh tỉ như bình chứa nước đầy mà tràng định không nặng.*

2° *Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần thần tay chơn nhức mỏi là Di-tinh, tỉ như bình chứa nước nghiêng mà tràng ra, bịnh đã nặng.*

3° *Bất luận ngày đêm tinh khí cứ chảy ra hoài, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình dục càng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rõng mạnh càng chảy ra là Huợt-tinh, tỉ như bình chứa nước lủng đáy mà nước chảy ra, bịnh rất nặng và rất khó trị.*

Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau thắt ngang lưng nước tiểu vàng tai chơn nhức mỏi, trong mình mệt nhọc, ăn ngủ chẳng đặng hình xác tiều tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị để lâu ngày thấy sưa hoả vọng, hoả bừng lên đốt tim phổi, làm cho tim nóng phổi yếu rang tức nói ngọc thành ra bịnh ho.

Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy uống « Tam-tinh Hồi Cửu-Hồi Thận-hoàn » (số 2) của nhà thuốc **VÕ-VĂN-VÂN** *Thủ-dầu-Một thì bịnh hết dứt mà lại đặng bổ thận trung dương cố tinh tích chỉ, bồi bổ sức lực trong mình. 10 người uống không ít mười, đã đi, chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng.*

Giá mỗi hộp (uống 5 ngày) 1p.00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

nhân : Y học-sĩ Võ-văn-Vân bào chế TRUNG-MỘT

IMP. THANH-MẪU 5-7 rue de Reims Saigon — Le Gérant NGUYỄN-VĂN-SAM